

RAPPORT ANNUEL JAARVERSLAG

2012

beliris
POUR BRUXELLES
VOOR BRUSSEL

OVERZICHT

Leopold III-laan - Boulevard Léopold III

Sint-Katelijnekerk - Eglise Sainte-Catherine

Leopold III-laan - Boulevard Léopold III

Al Andalous

P6 1. Mobiliteit, de kern van de activiteit

- P8 1.1. Grote verkeersaders
- P14 1.2. Steun aan projecten van de MIVB
- P22 1.3. Steun aan projecten van het GEN

P28 2. Het patrimonium, een erfenis om door te geven

- P30 2.1. Gebouwen
- P38 2.2. Grote Markt van Brussel

P40 3. Een stedelijk model voor iedereen

- P42 3.1. Wegen
- P52 3.2. Gemeentecentra
- P56 3.3. Verenigingsgebouwen
- P62 3.4. Sociale woningen
- P74 3.5. Nieuwe gebouwen

P78 4. Modernere sport- en cultuurinfrastructuren

- P80 4.1. Sportinfrastructuren
- P84 4.2. Steun aan cultuur

P90 5. Ademen in de stad

- P92 5.1. Parken
- P100 5.2. Groene Wandeling

P104 6. Van woorden tot cijfers

P110 7. Kwaliteit, een ambitie

- P112 7.1. Risicobeheer
- P114 7.2. Kwaliteit in de opdrachten
- P115 7.3. Eco-management and audit scheme
- P116 7.4. Veiligheid: een prioriteit
- P117 7.5. Quality Time

P118 8. Personeel

Ter Kameren Boss - Bois de la Cambre

Grote Markt - Grand-Place

SOMMAIRE

P6 1. La mobilité, au coeur de l'activité

- P8 1.1. Grandes artères de circulation
- P14 1.2. Soutien aux projets de la STIB
- P22 1.3. Soutien aux projets du RER

P28 2. Le patrimoine, un héritage à transmettre

- P30 2.1. Bâtiments
- P38 2.2. Grand-Place de Bruxelles

P40 3. Un modèle urbain pour tous

- P42 3.1. Voiries
- P52 3.2. Centre de communes
- P56 3.3. Bâtiments associatifs
- P62 3.4. Logements sociaux
- P74 3.5. Nouveaux bâtiments

P78 4. Des infrastructures sportives et culturelles plus modernes

- P80 4.1. Infrastructures sportives
- P84 4.2. Soutien à la culture

P90 5. Respirer en ville

- P92 5.1. Parcs
- P100 5.2. Promenade verte

P104 6. Des discours aux chiffres

P110 7. La qualité : une ambition

- P112 7.1. Gestion du risque
- P114 7.2. Qualité des marchés
- P115 7.3. Eco-management and audit scheme
- P116 7.4. La sécurité : une priorité
- P117 7.5. Quality Time

P118 8. Personnel

Vijf projecten die gestart of afgerond zijn in 2012 symboliseren de actie van Beliris.

- De voltooiing van de ruwbouwerken aan de Schuman-Josaphat spoortunnel in augustus 2012 en de werken aan de Wettunnel tijdens de zomer. Het eerste is een prestatie omdat dit gigantische project bovengronds weinig invloed heeft gehad op bewoners en plaatsen, het tweede is een technisch hoogstandje omdat het binnen 3 maanden moest gebeuren.
- De start van de renovatie van Ieder zijn Huis, een avantgardistische sociale woontoren in Evere.
- Het einde van de werken aan het Biestebroeckpark en de Groene Wandeling – Kanaal in Anderlecht en Tramweg, die de Groene Wandeling rond Brussel afwerken.
- Het einde van de heraanleg van het Kardinaal Mercierplein in Jette. Acties in zulke Brusselse wijken betekenen een belangrijke ontwikkeling voor Beliris.
- De start en het einde van eerste fase van het onderzoek naar de creatie van een openbare vervoerslijn met hoge prestatie naar het noorden van Brussel. Het geheel van deze studie betekent een grote uitdaging.

In 2012 werd de Directie gereorganiseerd. De groei van Beliris vereiste een aangepaste structuur om aan de nieuwe behoeften te beantwoorden. De doelgerichte zorg en aandacht voor de mensen en de procedures garanderen kwaliteitsvolle resultaten voor de werking van Beliris.

De samenhang, dynamiek en de wil om te slagen, zijn onze beste eigenschappen om aan de uitdagingen van 2012 te voldoen: de onderhandelingen van Bijakte 11, werken met budgettaire beperkingen, veranderingen in het personeel... Dankzij de inspanningen van onze medewerkers en een vernieuwd directieteam hebben we onze doelen bereikt.

Het programma van Bijakte 11 is ook een uitdaging voor 2013. Het voorziet verschillende belangrijke studies: de overkapping van de tunnelingangen Kruidtuin- en Gulden Vlieslaan, de Meisertunnels, de centrumlanen, de haalbaarheid van een aansluiting van de Heizel op de Ring, de oprichting van een MIVB-stelplaats aan Heizel, Metro-Noord, de Kortenbergtunnel, vijf nieuwe socialewoningprojecten, de restauratie van het Jubelpark en nieuwe groene ruimtes waarvan het Park Tour en Taxis etc.

Al deze ambitieuze acties accentueren het werk van Beliris. En het is met enthousiasme, talent en inzet dat we deze uitdagingen in de komende jaren zullen benaderen.

Cinq projets finalisés ou démarrés en 2012 ont marqué l'année et symbolisent l'action de Beliris.

- la fin des travaux de génie civil du tunnel ferroviaire Schuman-Josaphat en août 2012 et la réalisation des travaux du tunnel Loi durant l'été. Le premier est un exploit car ce chantier titanesque a peu impacté les riverains et les espaces publics en surface, le second est une prouesse technique car il devait être réalisé en 3 mois.
- le début de la rénovation de la tour de logements sociaux Ieder zijn Huis, bâtiment avant-gardiste à Evere.
- la fin des travaux du Parc de Biestebroeck et de la promenade verte canal à Anderlecht et du chemin du tram, finalisant la promenade verte autour de Bruxelles.
- la fin de la rénovation de la place Cardinal Mercier à Jette. Les actions, comme celle-ci, dans les quartiers de Bruxelles sont un axe majeur de développement pour Beliris.
- le lancement et la fin de la 1ère étape de l'étude sur la création d'une ligne de transports en commun de haute performance vers le nord de Bruxelles. La totalité de cette étude représente un beau défi pour les prochaines années.

En 2012, la Direction a été réorganisée. La croissance de Beliris nécessitait d'ajuster la structure de l'organisation pour répondre aux nouveaux besoins. Le soin particulier porté aux personnes et aux procédures a aussi garanti des résultats de qualité pour le fonctionnement de Beliris.

La convivialité, le dynamisme et la volonté de réussir ont été nos plus beaux atouts pour relever les défis de 2012 : négociations de l'Avenant 11, un travail complexifié par les conditions budgétaires, des changements dans le personnel... Grâce aux efforts de nos collaborateurs et à une équipe de direction renouvelée, nos objectifs ont cependant été atteints.

Le programme de l'Avenant 11 est notre challenge pour 2013. Il prévoit plusieurs études majeures: la couverture des trémies Botanique et de la Porte de Namur, les boulevards du centre, la faisabilité d'une connexion au Ring ou la création d'un dépôt STIB au plateau du Heysel, le Métro Nord, le tunnel Cortenberg, Tunnels Meiser, la création de cinq sites de logements sociaux, la restauration du Parc du Cinquantenaire et de nouveaux espaces verts dont le Parc Tour et Taxis, etc.

Toutes ces actions ambitieuses rythmeront le travail de Beliris. Et c'est avec élan, talent et engagement que nous approchons ces défis pour les prochaines années.

**Voor een beter leven en betere verplaatsingen in Brussel.
Pour mieux vivre et se déplacer à Bruxelles,**

JEAN-PAUL GAILLY
Directeur-generaal Mobiliteit en Verkeersveiligheid
Directeur général Mobilité et Sécurité routière

IR. BERT DE SMEDT-JANS
Directeur Directie Vervoerinfrastructuur
Directeur Direction Infrastructure de Transport

MOBILITEIT, DE KERN VAN DE ACTIVITEIT

Een goede levenskwaliteit in Brussel is maar mogelijk met een goed mobiliteitsbeheer. Sinds bijna 20 jaar, zet Beliris zich in om doeltreffende antwoorden te bieden op de mobiliteitsproblemen.

De uitdagingen zijn groot, tussen bewoners, pendelaars, auto's, fietsers, voetgangers, taxi's en gebruikers van het openbaar vervoer. Beliris moedigt de zachte mobiliteit aan en ontwikkelt daarvoor projecten in samenwerking met de MIVB en de NMBS.

Ten slotte waakt Beliris over de veiligheid van zwakke weggebruikers, een verbeterd levenskader en de duurzame ontwikkeling van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Leopold III-laan - Boulevard Léopold III

LA MOBILITÉ, AU COEUR DE L'ACTIVITÉ

Une bonne qualité de vie à Bruxelles passe par une bonne gestion de la mobilité. Depuis près de 20 ans, Beliris s'attache à donner des réponses efficaces aux problèmes de mobilité.

Entre les habitants, les navetteurs, les voitures, les cyclistes, les piétons, les taxis et les usagers des transports publics, le défi est grand. Beliris s'attache à promouvoir la mobilité douce et développe des projets en partenariat avec la STIB et la SNCB.

Beliris veille aussi à la sécurité des usagers faibles, à l'amélioration du cadre de vie et au développement durable de la Région bruxelloise.

GROTE VERKEERSADERS

WESTELIJKE KLEINE RING

Bij de heraanleg van de Westelijke Kleine Ring is een hoofdrol weggelegd voor het openbaar vervoer door een vrijliggende tram- en busbaan te voorzien.

Daarnaast kent het project nog andere doelstellingen:

- de veiligheid en het comfort voor voetgangers en fietsers maximaliseren door brede voet- en fietspaden te creëren,
- het kanaal Brussel-Charleroi integreren in de stad en de omgeving herwaarderen met aandacht voor groen,
- de verbindingen tussen Brussel en Sint-Jans-Molenbeek vernieuwen en vermeerderen,
- het autoverkeer op de Kleine Ring vlotter laten doorstromen.

WERKEN

Reeds vastgelegd:
€ 32.187.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 6.020.000

Voorziene einde van de werken:
zomer 2014

TRAVAUX

PETITE CEINTURE OUEST

Dans le cadre du réaménagement de la Petite Ceinture Ouest qui veut améliorer la fluidité du trafic, les transports en commun jouent un rôle crucial. Les trams et les bus disposeront notamment d'un site propre.

Le projet prévoit également :

- la création de trottoirs et de pistes cyclables plus larges pour maximiser le confort et la sécurité des usagers faibles,
- des coins verts pour revaloriser la présence du canal Bruxelles-Charleroi dans la ville,
- la rénovation et la multiplication des liaisons entre Bruxelles et Molenbeek-Saint-Jean,
- un trafic routier plus fluide sur la Petite Ceinture.

GRANDES ARTÈRES DE CIRCULATION

Déjà engagé:
€ 32.187.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 6.020.000

Fin estimée des travaux:
été 2014

LEOPOLD III-LAAN

De blikvanger op de Leopold III-laan is de NAVO-tunnel die zorgt voor een vlottere doorstroming van het verkeer.

De nieuwe tramlijn in de middenberm bedient de omwonenden, de talrijke kantoren en de nieuwe hoofdzetel van de NAVO.

Op de dakplaat van de tunnel bevinden zich de tram- en bushaltes. De nieuwe infrastructuur verbetert de

verbinding met het centrum van de stad voor het openbaar vervoer en het autoverkeer.

De fietspaden in beide richtingen van de laterale straten, Raketstraat en Bourgetlaan, maken het voor de zwakke weggebruikers een stuk veiliger om zich langs deze drukke laan te verplaatsen.

In dit project zijn er drie mobiliteitspartners. Mobiel Brussel en

de MIVB zorgen voor de inplanting van de tramlijn en de heraanleg van de rijweg tussen de Lambertmontlaan en het Bordetkruispunt. Beliris neemt de realisatie van de autotunnel, en de heraanleg van de rijweg vanaf Bordet tot aan de regionale grens voor zijn rekening.

Reeds vastgelegd:
€ 39.536.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 6.594.000

Voorziene einde van de werken:
najaar 2013

Déjà engagé:
€ 39.536.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 6.594.000

Fin estimée des travaux:
automne 2013

BOULEVARD LEOPOLD III

La pièce maîtresse du boulevard Léopold III est le tunnel OTAN, qui fluidifie la circulation à cet endroit.

La nouvelle ligne de tram sise sur la berme centrale desservira les riverains, ainsi que les nombreux bureaux environnants et le nouveau quartier général de l'OTAN.

La voie et les arrêts du tram se situent sur la dalle de toiture du tunnel. La nouvelle infrastructure améliore la liaison avec le centre de la ville pour le trafic automobile et les transports en commun.

Les pistes cyclables des rues latérales (rue de la Fusée et avenue du Bourget) améliorent sensiblement la sécurité des usagers faibles empruntant ce boulevard au trafic très dense.

Ce projet implique trois partenaires actifs en matière de mobilité. Bruxelles Mobilité et la STIB assurent la mise en place de la ligne de tram et la réfection de la voirie entre le boulevard Lambertmont et le carrefour Bordet. Beliris prend en charge la réalisation du tunnel routier et la réfection de la voirie depuis Bordet jusqu'à la frontière régionale.

THÉODORE VERHAEGENSTRAAT

Beliris zal samen met Vivaqua en de MIVB de Théodore Verhaegenstraat in Sint-Gillis vernieuwen. Het riolerings- en drinkwaternetwerk, de tramsporen, de rijweg en de voetpaden worden opgeknapt.

Daarnaast komen er nieuwe tramsporen die minder trillingen veroorzaken en worden de perrons van de haltes verhoogd om in- en uitstappen te vergemakkelijken.

Het project besteedt eveneens ruime aandacht aan de veiligheid van voetgangers en fietsers door de aanleg van bredere voetpaden, beveiligde kruispunten en meer comfortabele fietspaden.

Reeds vastgelegd:
€ 4.794.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 6.287.000

RUE THÉODORE VERHAEGEN

Beliris va, en collaboration avec Vivaqua et la STIB, rénover la rue Théodore Verhaegen à Saint-Gilles. Les réseaux d'égouts et d'eau potable, les voies de tram, la chaussée et les trottoirs seront modernisés.

De nouvelles voies entreront en service, ce qui aura pour conséquence de diminuer les vibrations. Les quais des arrêts seront également rehaussés pour faciliter l'entrée et la sortie des passagers.

Le projet accorde une grande importance à la sécurité des piétons et des cyclistes grâce à l'aménagement de trottoirs plus larges, de carrefours sécurisés et de pistes cyclables plus confortables.

Déjà engagé:
€ 4.794.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 6.287.000

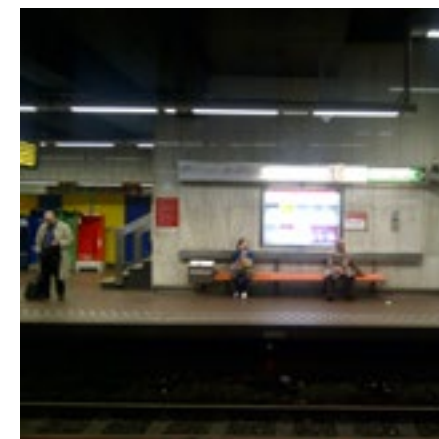

STEUN AAN PROJECTEN VAN DE MIVB

WERKEN

TRAVAUX

SOUTIEN AUX PROJETS DE LA STIB

Reeds vastgelegd:
€ 16.010.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 2.652.000

Voorziene einde van de
werken:
najaar 2014

KUNST-WET

Een meer open station zodat reizigers meer overzicht en een betere oriëntatie hebben, dat is het grote doel van de renovatiewerken aan Kunst-Wet. Daarvoor worden alle technische ruimtes verplaatst naar zones die niet toegankelijk zijn voor het publiek, worden wanden vervangen door glazen borstweringen en zijn er plaatselijke openingen tussen de niveaus -1 en -2. Het perron van lijn 2/6 richting Troon wordt vergroot en beter ontsloten door twee nieuwe trappen.

Het hele station zal toegankelijk zijn voor personen met beperkte mobiliteit dankzij vijf nieuwe liften. Alle roltrappen worden vernieuwd voor meer comfort.

Een betere akoestiek zal de geluidsimpact van aankomende metrostellen verminderen en maakt de omroepen of boodschappen op het perron beter verstaanbaar.

Tijdens deze grote werken blijven de perrons en metro's toegankelijk.

ARTS-LOI

Le projet s'inscrit dans une logique d'ouverture : les espaces seront moins confinés pour permettre une meilleure orientation dans la station. Tous les espaces techniques seront transférés dans des lieux inaccessibles aux voyageurs. Les murs actuels céderont leur place à des cloisons en verre et des ouvertures locales seront pratiquées entre les niveaux -1 et -2. Le quai de la ligne 2/6 direction Trône sera agrandi et plus accessible grâce à deux nouveaux escaliers.

Les personnes à mobilité réduite accéderont plus facilement à la station suite à l'installation de cinq ascenseurs. Tous les escalators seront rénovés pour un meilleur confort des passagers.

L'acoustique sera améliorée avec pour incidence un niveau sonore diminué lorsqu'un convoi de métro entre dans la station et une meilleure intelligibilité des annonces publiques. Les quais et les métros resteront accessibles durant ces travaux de grande ampleur.

Déjà engagé:
€ 16.010.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 2.652.000

Fin estimée des travaux:
automne 2014

STATION SCHUMAN

Beliris en Infrabel werken sinds 2008 aan de verbouwing van het station Brussel-Schuman om het NMBS-station, de nieuwe spoorlijn en het metrostation in 2015 in één multimodaal geheel te integreren. Deze omvangrijke werken hebben tot doel het complex uit te breiden om er een tweede station in onder te brengen dat een nieuwe treinverbinding met de luchthaven Brussel Nationaal verzorgt.

Sluiting Jubelpark- en Wettunnel

Tijdens de zomer van 2012 werden de Jubelpark- en de Wettunnel gesloten om belangrijke werken uit te voeren in het kader van de renovatie van het Station Brussel-Schuman:

- de vernieuwing van de tunneluitgang,
- de verhoging van de tunnelstructuur,
- de vernieuwing van de draagstructuren van de uitgang van de tunnel.

Na deze intensieve werken, kon de constructie van de lichtstraten aan beide kanten van de uitgang van de tunnel beginnen zodat daglicht in heel het complex kan schijnen.

Reeds vastgelegd:
€ 96.000.000
in samenwerking met Infrabel

Voorzien in Bijakte 11:
€ 6.175.000
in samenwerking met Infrabel

Voorziena einde van de werken:
2015

GARE SCHUMAN

Beliris et Infrabel œuvrent de concert depuis 2008 à la transformation de la gare de Bruxelles-Schuman. L'objectif est de créer un pôle multimodal regroupant la gare SNCB, la nouvelle ligne ferroviaire et la station de métro à l'horizon 2015. Ce projet colossal a pour but d'étendre le complexe, en vue d'y héberger une seconde gare, assurant une nouvelle liaison ferroviaire avec l'aéroport de Bruxelles-National.

Fermeture des tunnels Cinquantenaire et Loi

L'été 2012 a été marqué par la fermeture des tunnels Cinquantenaire et Loi pour la réalisation d'importants travaux dans le cadre de la rénovation de la gare de Bruxelles-Schuman :

- rénovation de la sortie du tunnel,
- rehaussement de la structure du tunnel,
- rénovation des structures porteuses de la sortie du tunnel.

Après ces travaux intensifs, la construction des lanterneaux destinés à faire pénétrer la lumière du jour dans l'ensemble du complexe a commencé des deux côtés de la sortie du tunnel.

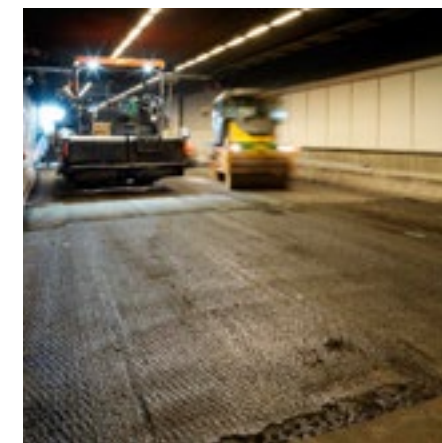

© FOTOGRAFIE Dries Van den Brande, Mechelen, Belgium

Déjà engagé:
€ 96.000.000
en collaboration avec Infrabel

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 6.175.000
en collaboration avec Infrabel

Fin estimée des travaux:
2015

METRO NOORD

De eerste fase van de studie Metro Noord werd in 2012 afgerond: socio-economische opportuniteit en strategie. Tijdens dit stadium werd de noodzaak van een uitbreiding van het openbaar vervoer naar het noorden van Brussel onderzocht. Daarnaast werd het vervoersmiddel bepaald dat het best aan de economische en mobiliteitscriteria beantwoordt die het Gewest in het kader van IRIS 2 heeft vastgelegd.

Transportmiddel?

Het studiebureau onderzoekt oplossingen met verschillende vervoersmodi:

1. Bovengronds vervoer:

- tram 55 over het hele traject in eigen bedding
- de aanleg van nieuwe parallelle tramlijnen naast bestaande tramlijn 55

2. Ondergronds vervoer:

- premetro
- metro
- automatische metro

Uit de multicriteria-analyse van de studie bleek de automatische metro op lange termijn het meest rendabel. Zijn exploitatiekosten per plaats zijn bijvoorbeeld aanzienlijk voordeliger dan bij de andere transportmodi. Bovendien bedient hij meer mensen en creëert hij meer jobs. Op die manier is de financiële balans beter.

Traject?

Drie ondergrondse trajecten werden onderzocht:

- T1. langs de dichtbevolkte wijken, aansluitend bij het huidige traject van tram 55
- T2. langs het station van Schaarbeek
- T3. langs de Louis Bertrandlaan en Haachtsesteenweg

Volgens de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kwam het scenario langs de dichtbevolkte wijken als meest gunstig uit de multicriteria-analyse. De exacte ligging, het aantal stations en de uitvoeringstechnieken voor de realisatie worden in de tweede fase van de studie technisch verder uitgewerkt.

Verlengingen?

Een andere conclusie is dat een verlenging tot Schaarbeek-Vorming quasi geen extra potentieel geeft. Een verlenging tot aan de twee stations van Haren heeft dat wel. Dit wordt eveneens verder onderzocht in het vervolg van de studie.

Reeds vastgelegd:
€ 20.000.000

MÉTRO NORD

La première phase de la grande étude Métro Nord concernant l'opportunité socioéconomique et la stratégie a été bouclée en 2012. Cette étape était destinée à étudier la nécessité d'une extension du transport public vers le nord de Bruxelles. Parallèlement, le moyen de transport correspondant le mieux aux critères économiques et de mobilité actuels définis par la Région dans le cadre d'IRIS 2 a été déterminé.

Moyen de transport ?

Le bureau d'études a analysé les différentes solutions de modes de transport.

1. En surface :

- le tram 55 en site propre sur tout son trajet,
- construction de nouvelles lignes de tram parallèles à la ligne 55

2. Souterrain :

- préméto
- métro
- métro automatique

Il ressort de l'étude que le métro automatique offre le meilleur équilibre à long terme. Ses coûts d'exploitation par site sont considérablement plus avantageux que dans les autres scénarios. Plus de gens et d'emplois sont desservis dans cette option. Cette solution offre aussi le meilleur équilibre financier.

Trajets ?

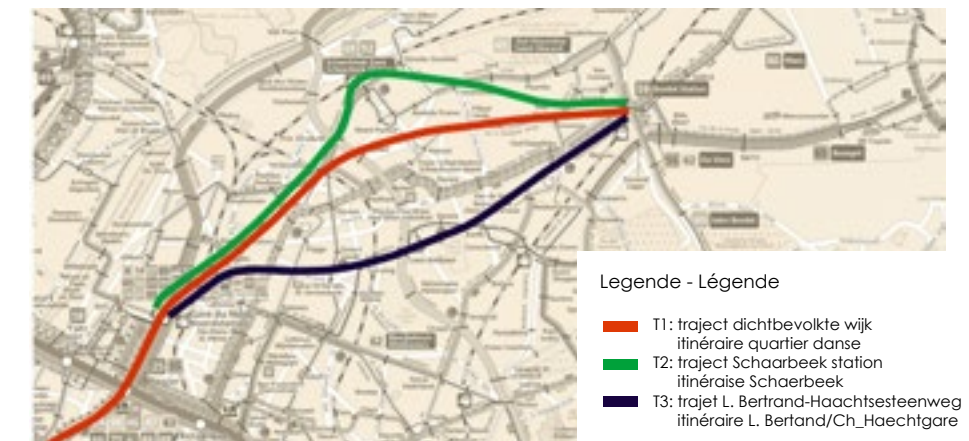
Trois itinéraires souterrains ont été analysés:

- T1. l'un traversant les quartiers denses, le long de la ligne actuelle du tram 55 ;
- T2. l'un longeant la gare de Schaarbeek ;
- T3. le dernier longeant l'avenue Bertrand et la chaussée de Haecht.

Suite à l'analyse multi-critères, le trajet bordant les quartiers densément peuplés a été retenu par le gouvernement de la Région de Bruxelles-Capital comme le plus favorable. L'emplacement exact, le nombre de stations et les techniques d'exécution de la construction seront examinés dans la seconde phase de l'étude.

Prolongements ?

Une dernière conclusion révèle qu'un prolongement jusqu'à l'arrêt Schaarbeek-Formation n'a que peu d'avantages. Une extension jusqu'aux deux stations de Haren semble plus intéressante. La suite de l'étude affinera cet aspect.

Legende - Légende

- T1: traject dichtbevolkte wijk itinéraire quartier dense
- T2: traject Schaarbeek station itinéraire Schaarbeek
- T3: traject L. Bertrand-Haachtsesteenweg itinéraire L. Bertrand/Ch_Haecht-gare

Reeds vastgelegd:

€ 281.000

Voorzien in Bijakte 11:

€ 9.235.000

in samenwerking met Turn & Taxis

PICARDBRUG

De Picardbrug over het kanaal Brussel-Charleroi zal de wijk van het Noordstation met de wijk van Turn en Taxis verbinden. Naast een nieuwe tramlijn zullen enkel voetgangers en fietsers de brug gebruiken.

Het is de bedoeling dat de brug voor deze zwakke weggebruikers de voornaamste verkeersader wordt om het kanaal over te steken. De passerelle zal een aanzienlijke bijdrage leveren, zowel aan de mobiliteit als aan het stadsleven.

PASSERELLE PICARD

La passerelle Picard traversant le canal Bruxelles-Charleroi reliera le quartier de la gare du Nord au quartier Tour et Taxis. Elle accueillera uniquement les piétons, les cyclistes et une nouvelle ligne de tram.

L'objectif est de faire de ce pont l'artère principale pour la traversée du canal. Cette liaison contribuera de manière considérable à une meilleure mobilité autant qu'à une vie urbaine plus dynamique.

Déjà engagé:

€ 281.000

Prévu dans l'Avenant 11:

€ 9.235.000

en collaboration avec Tour & Taxis

AANKOOP ROLLEND MATERIAAL VOOR MIVB

Vastgelegd budget:

€ 40.000.000

Voorzien in Bijakte 11:

€ 85.000.000

Beliris kocht 65 trams voor de MIVB: 31 van het type 3000 en 34 van het type 4000.

Déjà engagé:

€ 40.000.000

Prévu dans l'Avenant 11:

€ 85.000.000

ACHAT MATÉRIEL ROULANT POUR LA STIB

Beliris a acheté 65 trams pour la STIB: 31 trams de type 3000 et 34 de type 4000.

© STIB/MIVB

STEUN AAN PROJECTEN VAN HET GEN

WERKEN

TRAVAUX

SOUTIEN AUX PROJETS DU RER

GANG CENTRAAL STATION

Sinds oktober 2012 werkt Beliris aan de renovatie van de overdekte doorgang die het treinstation Brussel-Centraal met het metrostation Centraal Station verbindt.

De 130 meter lange gang wordt volledig aangepakt. De vloer in mozaïektegels wordt gereinigd. De nieuwe lampen van de plafondverlichting zullen de intensiteit van daglicht benaderen. Er komt ook een verbeterde signalisatie. Twee toegangen gaan dicht en krijgen een nieuwe bestemming.

Een kunstwerk van Daniel Deltour, opgebouwd uit duurzame en vandalismebestendige emailplaten, zal de gang na de werken doen opleven.

COULOIR GARE CENTRALE

Depuis octobre 2012, Beliris œuvre à la rénovation du couloir couvert reliant la gare ferroviaire de Bruxelles-Central à la station de métro Gare Centrale.

Long de 130 mètres, ce couloir est rénové dans son intégralité. Le sol en carrelage mosaïque est récuré, les nouveaux dispositifs d'éclairage au plafond approcheront l'intensité lumineuse de la lumière solaire et la signalisation sera améliorée. Deux accès sont fermés et reçoivent une nouvelle affectation.

Une œuvre d'art de Daniel Deltour, conçue en plaques d'email durable et résistant au vandalisme agrémentera le site après les travaux.

Reeds vastgelegd:
€ 235.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 2.520.000

Voorziene einde van de
werken:
najaar 2013

Déjà engagé:
€ 235.000

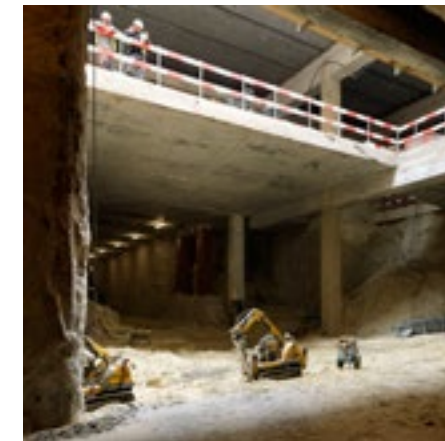
Prévu dans l'Avenant 11:
€ 2.520.000

Fin estimée des travaux:
automne 2013

Beliris verzekerde het bouwheerschap. Infrabel financierde de werken volledig.

De werken voor de ruwbouwconstructie werden afgerond in 2012.

Beliris a assuré la maîtrise d'ouvrage. Infrabel a entièrement financé les travaux.

Les travaux de la construction du gros-oeuvre se sont terminés en 2012.

TUNNEL FERROVIAIRE SCHUMAN - JOSAPHAT

Le nouveau tunnel ferroviaire Schuman-Josaphat est un des plus grands chantiers souterrains à Bruxelles. Long de 1 250 mètres et sis à environ 15 mètres sous le niveau du sol, il part de la gare de Bruxelles-Schuman, passe sous l'avenue de Cortenberg, traverse la place de Jamblinne de Meux et rejoint la ligne ferroviaire existante sous la place Eugène Plasky.

C'est dans le cadre du RER, et plus spécifiquement du projet Watermael-Schuman-Josaphat, que les lignes de train seront mises à quatre voies entre Watermael et Josaphat.

En 2012, Beliris a achevé la construction du gros-oeuvre du tunnel après quatre années de dur labeur.

TREINTUNNEL SCHUMAN - JOSAPHAT

De nieuwe spoortunnel Schuman-Josaphat is een van de grootste ondergrondse werken in Brussel. De tunnel is 1.250 meter lang en bevindt zich ongeveer 15 meter onder de grond.

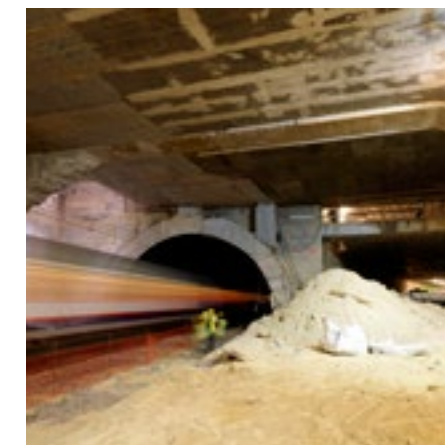
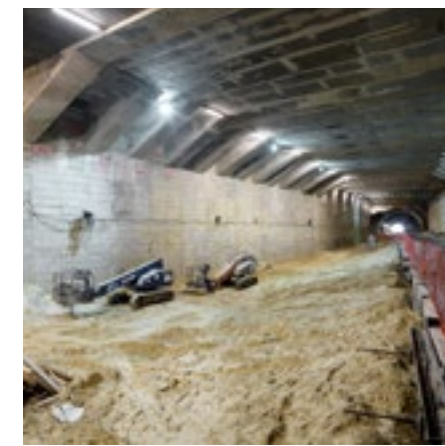
Hij vertrekt vanuit het station Brussel-Schuman, loopt onder de Kortenberglaan, het de Jamblinne de Meuxplein en sluit aan op de bestaande spoorlijn onder het Eugène Plaskyplein.

Het is in het kader van het GEN en meer bepaald van het project Watermaal-Schuman-Josaphat dat de treinsporen naar vier sporen worden gebracht tussen Watermaal en Josaphat.

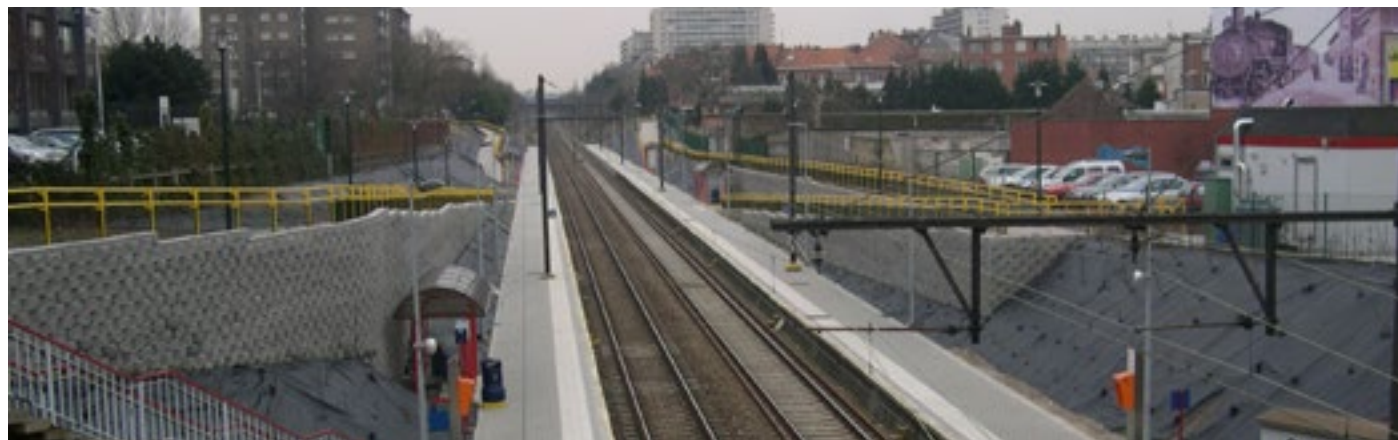
In 2012 beëindigde Beliris na vier jaar werken de ruwbouwconstructie van de tunnel.

© FOTOGRAFIE Dries Van den Brande, Mechelen, Belgium

HALTE BORDET

Beliris bouwt een nieuwe voetgangersbrug ter hoogte van het station Bordet in Evere.

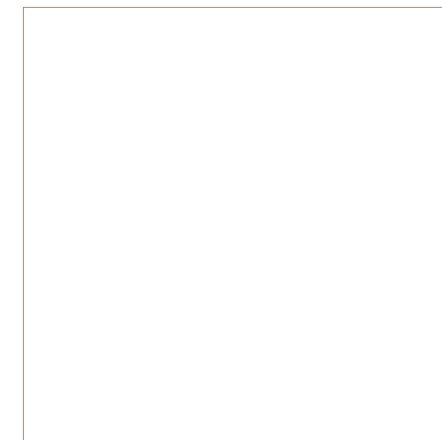
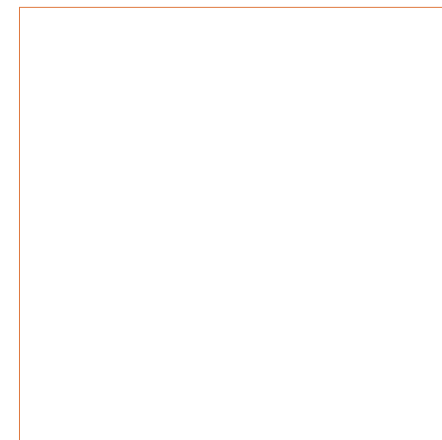
De brug biedt directe toegang tot de perrons van het station Bordet en tot de Haachtsesteenweg en zijn handelszaken.

De voetgangersbrug en zijn omgeving worden een veilige en toegankelijke doorgangplaats voor voetgangers, fietsers en personen met beperkte mobiliteit.

Vastgelegd budget:
€ 1.045.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 189.000

Voorziene einde van de werken:
voorjaar 2014

ARRÊT BORDET

Beliris construit une passerelle au niveau de la gare de Bordet à Evere.

Ce pont permet d'accéder directement aux quais de la gare, à la chaussée de Haecht et à ses commerces.

La passerelle enjambe la ligne ferroviaire et se veut un lieu de passage sûr pour les piétons, les cyclistes et les personnes à mobilité réduite.

Déjà engagé:
€ 1.045.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 189.000

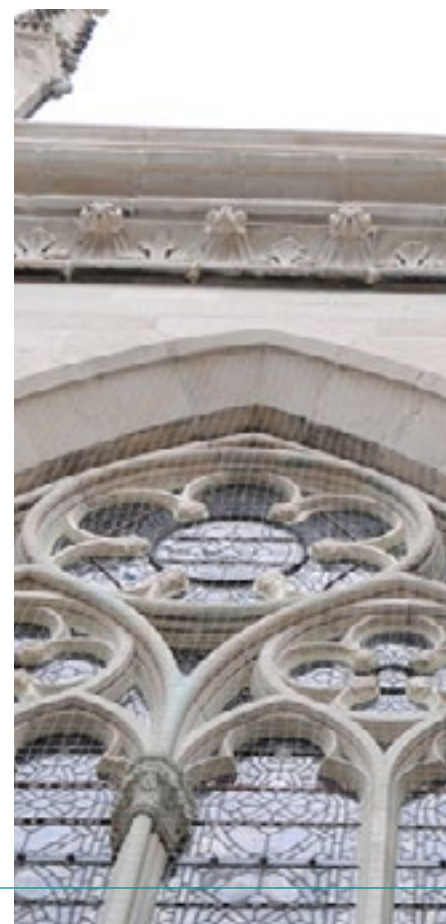
Fin estimée des travaux:
printemps 2014

HET PATRIMONIUM, EEN ERFENIS OM DOOR TE GEVEN

Beliris investeert in de bescherming van het Brusselse culturele en architecturale patrimonium. Het erfgoed is een inspiratiebron en betekent rijkdom en prestige voor de hoofdstad.

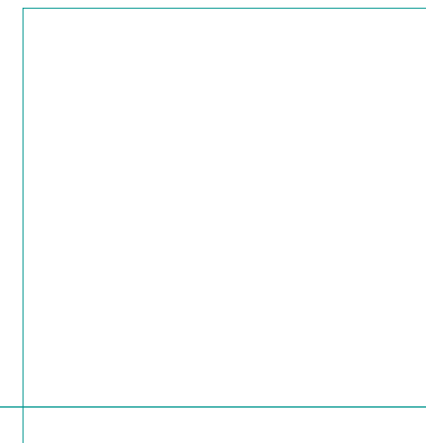
De in 2012 uitgevoerde werken hebben als missie om de aantrekkelijkheid van Brussel als boeiende stad te versterken. Deze projecten zorgen er ook voor dat de verscheidenheid in het toeristisch aanbod bewaard blijft.

Sint-Katelijnekerk - Eglise Sainte-Catherine

LE PATRIMOINE, UN HÉRITAGE À TRANSMETTRE

Beliris s'investit dans la préservation du patrimoine culturel et architectural de Bruxelles. Le patrimoine est une source d'inspiration et constitue la richesse et le prestige de la capitale. Les chantiers menés en 2012 ont pour mission de renforcer l'attractivité de Bruxelles, ville attachante et captivante. Les projets de cet axe veillent à conserver la diversité de l'offre touristique.

ONZE-LIEVE-VROUWEKERK VAN LAKEN

In 2012 ging Beliris verder met de fase 3 van de restauratiewerken van de Onze-Lieve-Vrouwekerk.

Fase 1: Restauratie van de voorgevel en haar drie torens (2003-2006). De voorgevel werd eerst gereinigd. Daarna volgden het buiten- en metalen schrijnwerk, de glasramen, de natuursteenwerken, het baksteen-metselwerk, de vloerwerken, de dakwerken, de metalen structuren, de duivenwering en de bliksemafleider.

Fase 2: Restauratie van de daken (2007-2009). De werken bestonden vooral uit het onderhoud en de versterking van de metalen dakspanten, het vernieuwen van de dakgoten en dakbedekking in natuurleien, de installatie van een nieuwe bliksemafleider en een nieuw systeem voor waterafvoer.

Fase 3: Restauratie van de zijgevels (2010 – 2012). Deze fase betrof niet enkel de restauratie van de stenen waarbij zo veel mogelijk bestaande steenelementen behouden blijven. Ook het schrijnwerk, smeedwerk en de glasramen werden in oorspronkelijke staat te hersteld.

© Serge Brison

Vastgelegd budget:
€ 13.987.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 276.000

De werken werden afgerond in 2012.

ÉGLISE NOTRE DAME DE LAEKEN

Beliris a poursuivi en 2012 la phase 3 du chantier de restauration de l'Eglise Notre-Dame de Laeken.

Phase 1 : restauration de la façade avant et des trois tours (2003-2006). Primo, la façade avant a été nettoyée. Secundo, une large panoplie d'éléments ont été rénovés: les menuiseries et les ferronneries extérieures, les vitraux, les sculptures, la maçonnerie, les sols, les toitures, les structures métalliques, les dispositifs anti-pigeons et le paratonnerre.

Phase 2 : restauration des toitures (2007-2009). Les chevrons métalliques de la toiture ont été maintenus et renforcés. Ces travaux concernaient aussi la rénovation du recouvrement de toiture en ardoises naturelles et des gouttières et l'installation d'un nouveau paratonnerre et d'un nouveau système d'évacuation d'eau.

Phase 3 : restauration des façades latérales (2010 – 2012). Cette phase concernait la restauration des pierres, la menuiserie, les ferronneries et les vitraux. Les éléments sont dans la mesure du possible préservés et remis dans leur état originel, parfois remplacés.

© Serge Brison

Déjà engagé:
€ 13.987.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 276.000

Les travaux se sont terminés en 2012.

Reeds vastgelegd:
€ 1.562.000

Voorziene einde van de werken:
voorjaar 2013

Déjà engagé:
€ 1.562.000

Fin estimée des travaux:
printemps 2013

ÉGLISE SAINTE-CATHERINE

Beliris assure la rénovation de l'église Sainte-Catherine, bâtiment classé situé sur la place du Marché aux Poissons à Bruxelles. L'intervention porte sur la façade ouest et le parvis de l'église.

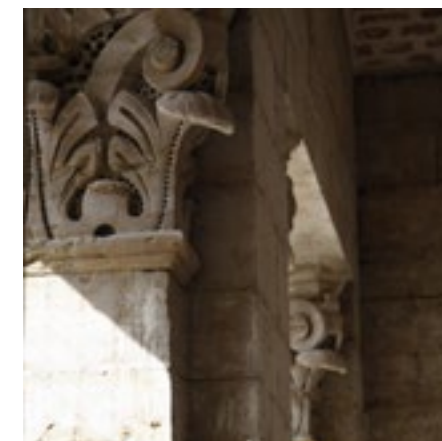
L'érosion et la détérioration naturelle des matériaux ont imposé cette restauration. La façade en pierre de Gobertange est nettoyée et les éléments originels sont maintenus autant que possible. Les vitraux, les portes en bois, la ferronnerie et les grillages en fonte ceinturant le parvis sont aussi remis à neuf.

SINT-KATELIJNEKERK

Aan de Brusselse Vismarkt realiseert Beliris de restauratiewerken van de beschermde Sint-Katelijnekerk. De ingreep heeft betrekking op de westgevel en het voorportaal van de kerk.

Door sterke verwerking van de Gobertangesteen drong de restauratie zich op. De gevel werd gereinigd en oorspronkelijke elementen bleven zo veel mogelijk behouden. De glasramen, de houten en smeedijzeren poorten, de gietijzeren hekken rondom de voortuin werden eveneens gerestaureerd.

STUDIES

ETUDES

Reeds vastgelegd:
€ 131.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 1.768.000

BASILIEK VAN KOEKELBERG

Beliris gaat de verouderde elektrische installatie van de publieke delen van de Basiliek van Koekelberg vernieuwen. Het doel is om de installaties conform de hedendaagse normen te brengen.

BASILIQUE DE KOEKELBERG

Beliris va rénover l'installation électrique vétuste des parties publiques de la Basilique de Koekelberg, dans le but de la remettre aux normes actuelles.

Déjà engagé:
€ 131.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 1.768.000

Reeds vastgelegd:
€ 503.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 100.000

HORTAPAVILJOEN

Beliris start met de restauratiewerken aan het Hortapaviljoen in het Jubelpark. Het paviljoen wordt gereinigd, het dak aangepakt en de trap aan de ingang vernieuwd. Daarnaast worden ook de marmeren platen gerestaureerd.

Déjà engagé:
€ 503.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 100.000

PAVILLON HORTA

Beliris débute les travaux de restauration du pavillon Horta dans le parc du Cinquantenaire. Le pavillon est nettoyé, la toiture refaite et l'escalier de l'entrée rénové. Parallèlement, les dalles de marbre sont remises à neuf.

ONZE-LIEVE-VROUWEKERK VAN LAKEN - VERLICHTING

Na de restauratie van de gevels en de daken, gaat Beliris de verlichting van de Onze-Lieve-Vrouwekerk van Laken aanpakken.

Dankzij die nieuwe verlichting zal de architecturale kwaliteit van de majestueuze kerk volledig tot zijn recht komt.

Het is de bedoeling om een heldere sfeer te creëren die de plek een eigen identiteit geeft. Uiteraard heeft het project aandacht voor een lagere energiefactuur en minder lichtvervuiling.

Vastgelegd voor Bijakte 11:
€ 1.200.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 1.200.000

EGLISE NOTRE-DAME DE LAEKEN - ÉCLAIRAGE

Après la restauration des façades et des toitures, Beliris s'attaquera à l'éclairage de l'Église Notre-Dame de Laeken.

Grâce à cette nouvelle installation électrique, la qualité architecturale de cette église majestueuse sera intégralement mise en valeur.

Le but est de créer une ambiance lumineuse conférant une identité propre au site. Ce projet prête aussi attention à la réduction de la facture énergétique et des nuisances lumineuses dont les éblouissements, les désagréments liés à l'excès de lumière artificielle, etc.

Reeds vastgelegd:
€ 1.010.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 100.000

KASTEEL KARREVELD

Beliris staat in 2013 in voor de restauratie van de daken van de kasteelhoeve Karreveld in Sint-Jans-Molenbeek. De leien worden vervangen en er wordt isolatie bijgeplaatst.

CHÂTEAU KARREVELD

Beliris assure en 2013 la réfection des toitures de la ferme-château du Karreveld à Molenbeek-Saint-Jean. Les ardoises seront remplacées et une isolation complémentaire sera installée.

Déjà engagé:
€ 1.010.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 100.000

GROTE MARKT VAN BRUSSEL

GRAND-PLACE DE BRUXELLES

Reeds vastgelegd:
€ 3.250.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 375.000

VERLICHTING GROTE MARKT

In oktober werd de verlichting van het stadhuis ingehuldigd, het eerste gedeelte van de nieuwe verlichting van de Grote Markt. 1700 LED-lampen zorgen voor verschillende lichteffecten die de architecturale elementen van de gebouwen mooier doen uitkomen. De andere gevels van de Grote Markt worden in 2013 gerealiseerd.

ILLUMINATION DE LA GRAND-PLACE

Le nouveau dispositif d'illumination de l'Hôtel de ville de Bruxelles, première partie du nouvel éclairage de la Grand-Place, a été inauguré en octobre. 1700 lampes LED assurent la production d'effets lumineux qui magnifient la splendeur des éléments architecturaux des bâtiments. Les autres façades de la Grand-Place seront réalisées en 2013.

Déjà engagé:
€ 3.250.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 375.000

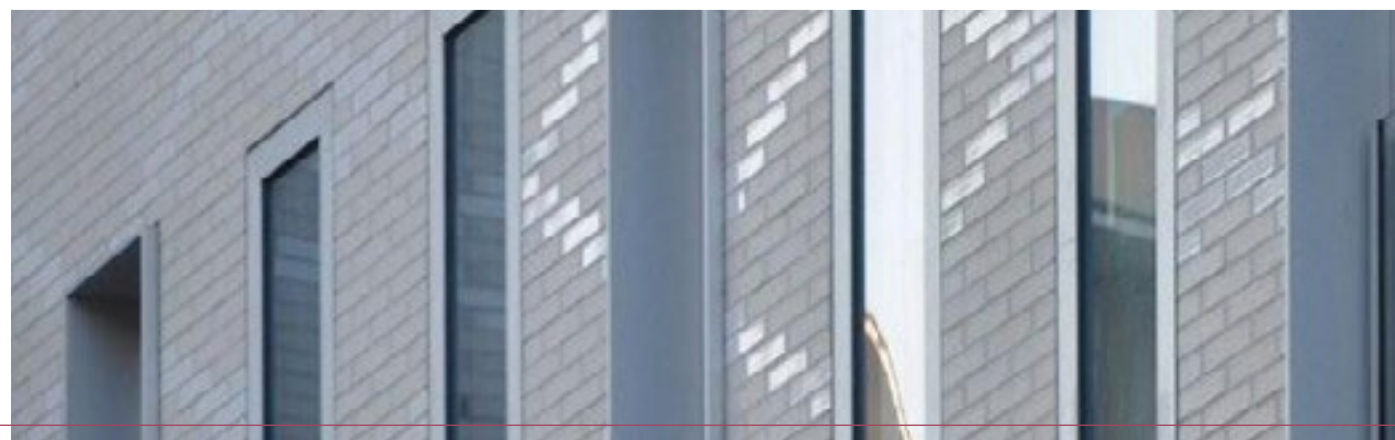

EEN STEDELIJK MODEL VOOR IEDEREEN

Beliris wijdt zich aan de herwaardering van de meest fragiele Brusselse wijken. Om het levenskader van de Brusselaars te verbeteren, zet Beliris in op de constructie en de renovatie van gebouwen, sociale woningen en hun omgevingen.

Veiligheid en wederopleving staan centraal in het programma. De interventies strekken zich uit: wegen heraanleggen, bomen planten, ontspanningsruimtes creëren, verlichting, stadsmeubilair en kunstwerken plaatsen.

Beliris werkt actief mee aan de wijkcontracten, een initiatief van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, en komt vooral tussen in het luik openbare ruimte.

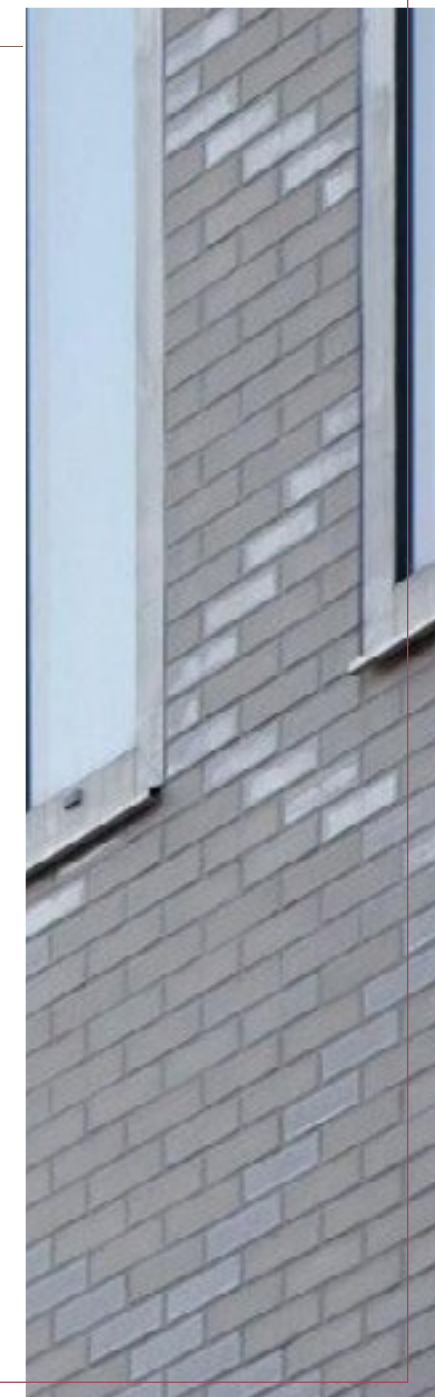
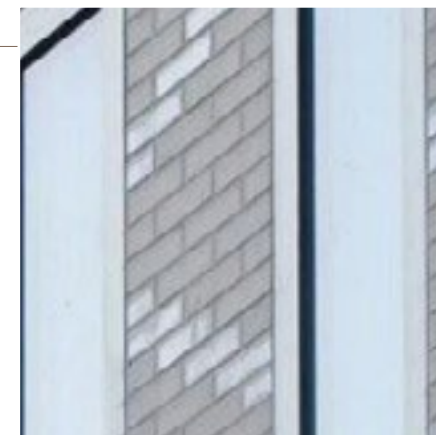

UN MODÈLE URBAIN POUR TOUS

Beliris s'attache à la revalorisation des quartiers les plus fragiles de la Capitale. Pour améliorer le cadre de vie des Bruxellois, Beliris mise sur la construction et la rénovation de bâtiments, de logements sociaux et de leurs abords.

La sécurité et la revitalisation sont au cœur du programme. Son intervention s'étend du réaménagement des voiries à la réorganisation du trafic, la plantation d'arbres, la création d'aires de détente, l'installation d'éclairages, de mobilier urbain ou d'œuvres d'art.

Beliris s'implique activement dans les contrats de quartier lancés par la Région bruxelloise et intervient principalement sur le volet « espace public ».

WIJKCONTRACT WESTOEVERS

In het kader van het wijkcontract Westoeverers in Sint-Jans-Molenbeek wil Beliris het voetgangersverkeer in de wijk stimuleren. Door het wegprofiel te wijzigen, wordt het plein voor het metrostation Ossegem gebruiksvriendelijker en verbetert ook de stedenbouwkundige kwaliteit van de omgeving.

Reeds vastgelegd:
€ 1.184.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 1.900.000

Voorziene einde van de
werken:
zomer 2013

Déjà engagé:
€ 1.184.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 1.900.000

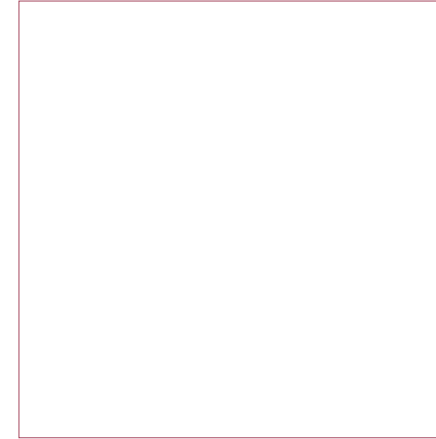
Fin estimée des travaux:
été 2013

CONTRAT DE QUARTIER RIVES-OUEST

Dans le cadre du contrat de quartier Rives-Ouest à Molenbeek-Saint-Jean, Beliris stimule la circulation piétonne. Par la modification du profil de la voirie, ce projet améliorera la qualité urbanistique des abords de la station de métro Ossegem et rendra la place sise devant celle-ci plus conviviale.

Déjà engagé:
€ 2.502.000

Fin estimée des travaux:
fin 2013

CONTRAT DE QUARTIER SAINT-DENIS

Dans le cadre du contrat de quartier Saint-Denis à Forest, une dizaine de voiries, deux carrefours et deux petits espaces verts vont bénéficier d'une restauration complète et d'un renouvellement de l'éclairage public. Ces voiries reçoivent le statut de « zone 30 » et intègrent désormais les marquages et les aménagements destinés aux itinéraires cyclables.

Reeds vastgelegd:
€ 2.502.000

Voorziene einde van de werken :
einde 2013

WIJKCONTRACT SINT-DENIJS

In het kader van het wijkcontract Sint-Denijs in Vorst worden een tiental wegen, twee kruispunten en twee kleine groene ruimtes volledig gerenoveerd en de openbare verlichting vernieuwd. De wegen krijgen het statuut van zone 30 en worden voorzien van markeringen en inrichtingen voor fietsroutes.

WIJKCONTRACT LEMMENS

In samenwerking met de gemeente Anderlecht richt Beliris voor het wijkcontract Lemmens drie wegen en de moestuin-kwekerij op nummer 14a in de Dauwstraat opnieuw in. Het initiatief, om het imago van de wijk te herwaarderen, werd met de inwoners besproken.

Reeds vastgelegd:
€ 732.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 2.393.000

De werken werden afgerond in
2012.

CONTRACT DE QUARTIER LEMMENS

Beliris, en collaboration avec la commune d'Anderlecht, réaménage trois voiries et l'espace « potager-pépinière » du 14a, rue de la Rosée. L'initiative, qui vise à revaloriser l'image du quartier, a fait l'objet d'une concertation avec les habitants.

Déjà engagé:
€ 732.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 2.393.000

Les travaux se sont terminés en
2012.

Reeds vastgelegd:
€ 120.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 2.870.000

WIJKCONTRACT ROUPPE

Beliris beëindigde de studie van het wijkcontract Rouppe in Sint-Gillis en Brussel. Het project voorziet de aanleg van een voetgangers- en fietsas tussen het Zuidstation en het toeristische stadscentrum. In de wijk en tussen het Zuidstation en de Grote Markt worden recreatieve, ontspanning- en wandelactiviteiten ontwikkeld en bevorderd.

Déjà engagé:
€ 120.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 2.870.000

CONTRAT DE QUARTIER ROUPPE

Beliris a parachevé l'étude du contrat de quartier Rouppe. Le projet prévoit la création d'un axe réservé aux piétons et aux cyclistes entre la gare du Midi et le centre touristique de Bruxelles. Il vise également à développer et favoriser l'activité récréative, de détente et de promenade dans le quartier qui sépare la gare du Midi et la Grand-Place.

Reeds vastgelegd:
€ 137.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 2.468.000

WIJKCONTRACT SCEPTRE

Beliris gaat voor het wijkcontract Sceptre in Elsene verschillende wegen heraanleggen, een luifel op het Blyckaertsplein en een passerelle voor voetgangers over de spoorweg bouwen. Langs die spoorweg komt eveneens een voetgangerszone tussen de Graystraat en de Scepterstraat.

CONTRAT DE QUARTIER SCEPTRE

Pour le contrat de quartier Sceptre à Ixelles, Beliris va réfectionner plusieurs voiries et créer une zone piétonnière entre la rue Gray et la rue du Sceptre. Un auvent par-dessus la place Blyckaerts ainsi qu'une passerelle surplombant la voie ferrée pour les piétons seront également construits.

Déjà engagé:
€ 137.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 2.468.000

WIJKCONTRACT PARK ALSEMBERG

Het wijkcontract Park Alseberg in Sint-Gillis heeft de bedoeling om de openbare ruimte te herwaarderen door comfortabele en kwaliteitsvolle zones te creëren voor zwakke weggebruikers en waar ruimte is voor ontmoetingen. Bij de ontwikkeling van dit project werden de buurtbewoners nauw betrokken.

Voorzien in Bijakte 11:
€ 2.750.000

CONTRAT DE QUARTIER PARC ALSEMBERG

Le contrat de quartier Parc Alseberg à Saint-Gilles a pour but de revaloriser l'espace public en créant des zones confortables et de qualité destinées aux usagers faibles et aux rencontres, lorsque cela est possible. Les riverains ont été étroitement impliqués dans le développement de ce projet.

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 2.750.000

CONTRAT DE QUARTIER NAVEZ-PORTAELS

L'objectif principal de Beliris dans le cadre du contrat de quartier Navez-Portaels à Schaerbeek est de revaloriser l'espace public en prêtant une attention toute particulière aux usagers faibles et aux personnes à mobilité réduite. Le réaménagement inclut le trajet de deux itinéraires cyclables régionaux ainsi que le trajet d'une liaison par bus de la STIB entre la place Dailly et la place Colignon.

Déjà engagé:
€ 1.193.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 1.539.000

Reeds vastgelegd:
€ 1.193.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 1.539.000

WIJKCONTRACT NAVEZ-PORTAELS

Het voornaamste doel van Beliris in het kader van het wijkcontract Navez-Portaels in Schaerbeek is de wijk te herwaarderen, de openbare ruimte te vernieuwen met bijzondere aandacht voor de zwakke weggebruikers en personen met beperkte mobiliteit. De herinrichting omvat het traject van twee regionale fietsroutes en het traject van een toekomstige MIVB-busverbinding die het Daillyplein met het Colignonplein verbindt.

GEMEENTECENTRA

WERKEN

Reeds vastgelegd:

€ 3.855.000
in samenwerking met de
gemeente Jette

Voorzien in Bijakte 11:

€ 700.000

De werken werden afgerond in
2012.

KARDINAAL MERCIERPLEIN

De overstappen tussen verschillende types openbaar vervoer vergemakkelijken, dat was het belangrijkste doel van de werken aan het Kardinaal Mercierplein in Jette.

Daarnaast was het ook de bedoeling om van het plein een polyvalente omgeving te maken waar, naast horeca-terrassen ook markten, concerten en andere evenementen kunnen doorgaan. Hiervoor werden onder andere een kiosk en marktkasten voorzien.

Enkele parkeerplaatsen verdwenen en werden gecompenseerd aan de noordzijde van het station, de stationsparking kant Dupréstraat.

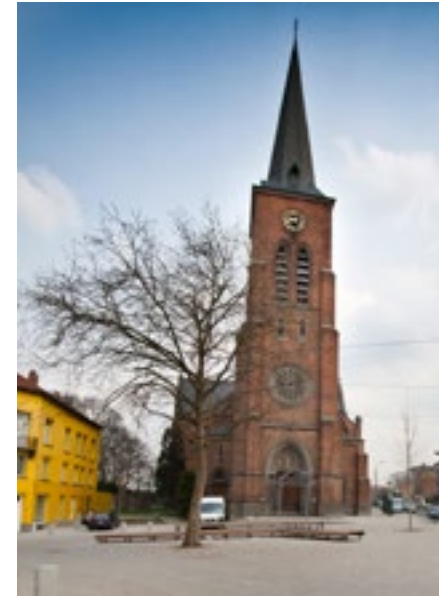
TRAVAUX

CENTRES DE COMMUNES

PLACE CARDINAL MERCIER

L'objectif principal des travaux réalisés sur la place Cardinal Mercier à Jette était de faciliter les transitions entre les différents types de transport public.

Parallèlement, le projet visait aussi à faire de la place un environnement polyvalent accueillant notamment des terrasses, des établissements horeca, des marchés, des concerts et autres évènements. Un kiosque et des bornes ont, entre autres, été prévus pour cela, ce qui a entraîné la disparition d'une série de places de stationnement, compensée du côté nord de la gare (parking de la gare du côté de la rue Dupré).

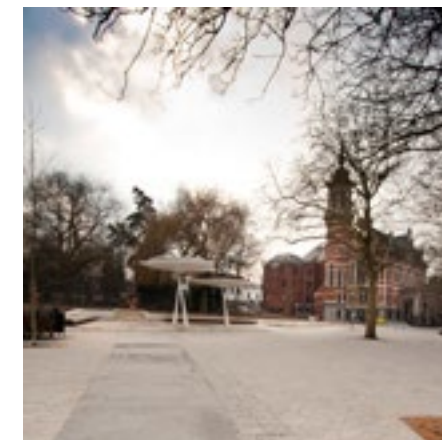
Déjà engagé:

€ 3.855.000
en collaboration avec la
commune de Jette

Prévu dans l'Avenant 11:

€ 700.000

Les travaux se sont terminés en
2012.

JOURDANPLEIN

Reeds vastgelegd:
€ 758.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 3.670.000

Het project voorziet de heraanleg van het Jourdanplein in Etterbeek. De heraanleg is de gelegenheid om de algemene kwaliteit van het plein en zijn omgeving te verbeteren. De nieuwe aanleg voorziet een beter evenwicht te realiseren tussen de verschillende gebruikers van de publieke ruimte.

STUDIES

ETUDES

PLACE JOURDAN

Le projet prévoit le réaménagement de la place Jourdan à Etterbeek. Il offre l'occasion d'améliorer la qualité générale de la place et de son environnement. Le chantier prévoit un meilleur équilibre entre les différents usagers de l'espace public

Déjà engagé:
€ 758.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 3.670.000

Reeds vastgelegd:
€ 1.860.000

Vastgelegd voor Bijakte 11:
€ 821.000

ROOD HUIS

De heraanleg van deze wijk streeft ernaar om meer groene - en ontmoetingsruimtes te voorzien. Daarnaast moet het ook de beveiliging van zwakke weggebruikers verbeteren, onder meer door bredere voetpaden en specifieke verlichting voor voetgangers.

MAISON ROUGE

Le réaménagement de ce quartier vise à créer davantage d'espaces verts et de rencontre. Il doit également améliorer la sécurité des usagers faibles, grâce notamment à des trottoirs rénovés et à un éclairage spécifique pour les piétons.

Déjà engagé:
€ 1.860.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 821.000

GEMEENTEPLAATS MOLENBEEK

Dit project richt zich op de heraanleg van het Gemeentepark, de Graaf van Vlaanderenstraat en de Pradostraat in Sint-Jans-Molenbeek waarbij een belangrijke rol is weggelegd voor zwakke weggebruikers. Het begrip "gedeelde ruimte" staat centraal. Dit zorgt voor een stimulatie van verplaatsingen te voet of per fiets, een verfraaiing van het plein en een ondersteuning van het stadsleven.

Reeds vastgelegd:
€ 98.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 1.363.000

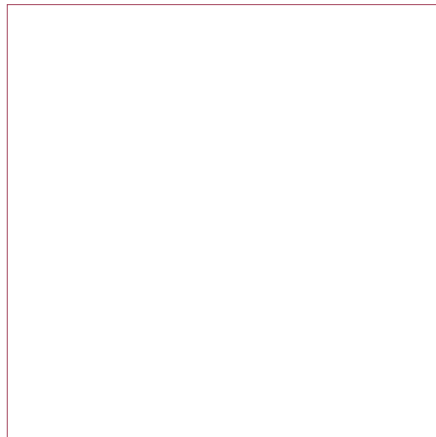
PLACE COMMUNALE MOLENBEEK

Ce projet vise spécifiquement à réaménager la place communale, ainsi que les rues du Comte de Flandre et Prado à Molenbeek-Saint-Jean, en conférant un rôle primordial aux usagers faibles. La notion « d'espace partagé » occupe ici une place centrale. Le projet veut stimuler les déplacements en vélo ou à pied, embellir la place et soutenir le dynamisme de la vie urbaine.

Déjà engagé:
€ 98.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 1.363.000

Déjà engagé:
€ 3.123.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 1.000.000

Fin estimée des travaux:
été 2013

MAGRITTE

À Jette, le bâtiment Magritte, ancienne composante du site du Centre Hospitalier Universitaire Brugmann, reçoit une nouvelle affectation. Il est transformé en maison de quartier et en crèche. De nouveaux appartements y prendront également place et la rénovation aura lieu dans une optique de développement durable pour diminuer les dépenses énergétiques.

MAGRITTE

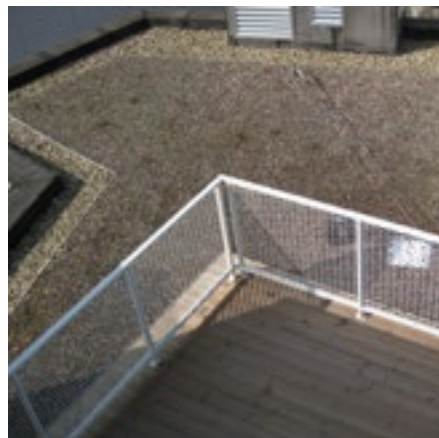
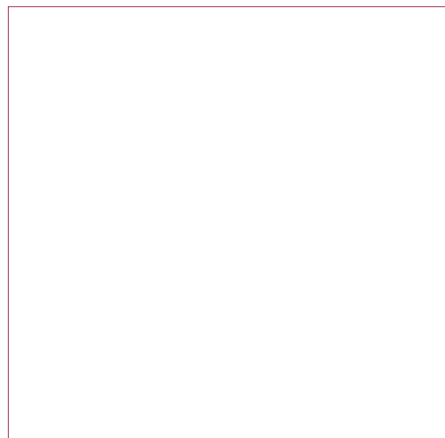
Het gebouw Magritte in Jette, dat vroeger deel uitmaakte van de site Universitair Verplegingscentrum Brugmann krijgt een nieuwe bestemming. Het wordt omgevormd tot een buurthuis en een kinderdagverblijf. Daarnaast komen er nieuwe appartementen. De renovatie zal gebeuren met aandacht voor duurzame ontwikkeling en dus met lage energienoden.

Reeds vastgelegd:
€ 3.123.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 1.000.000

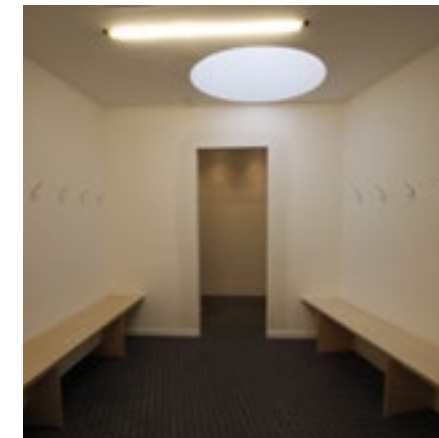
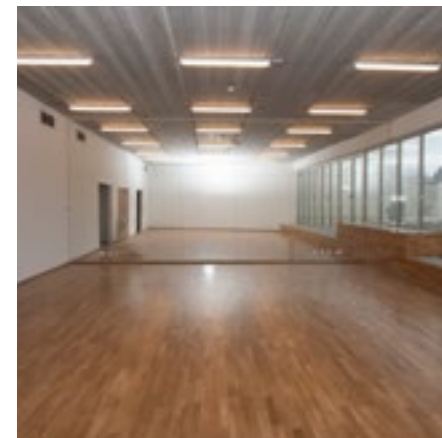
Voorziene einde van de werken:
zomer 2013

Reeds vastgelegd:
€ 2.427.000

De werken werden afgerond in
2012.

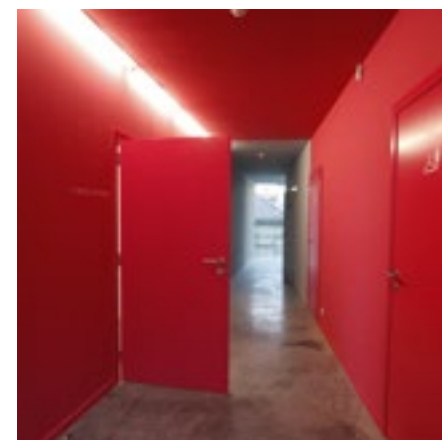
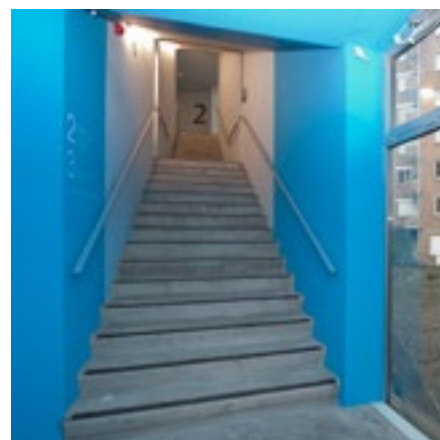
Déjà engagé:
€ 2.427.000

Les travaux se sont terminés en
2012.

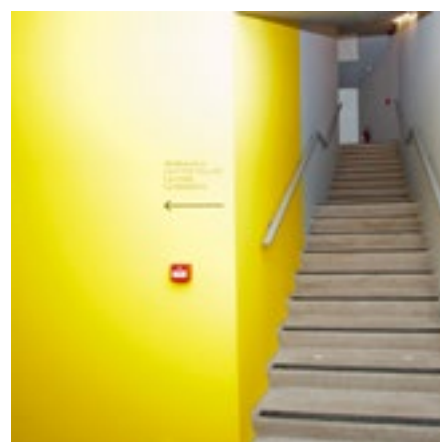
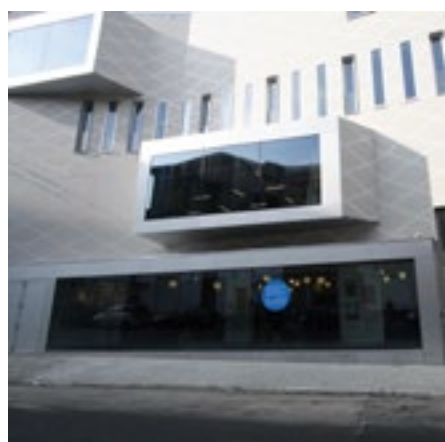
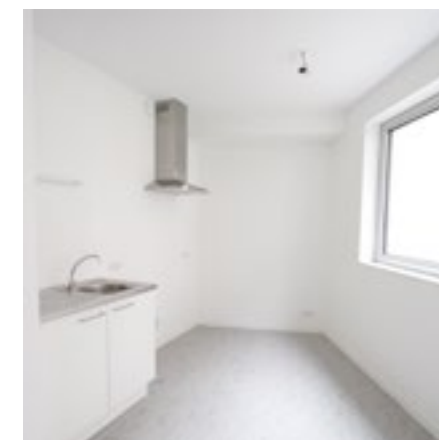
MALIBRAN

Na 2,5 jaar werken profiteert de gemeente Elsene van veertien nieuwe sociale woningen en een nieuw buurthuis, die Beliris in het kader van het Malibran-wijkcontact bouwde. Het project paste op verschillende vlakken de principes van duurzame ontwikkeling en energiebesparing toe. Leefmilieu Brussel verkoos het project overigens tot Voorbeeldgebouw.

MALIBRAN

Après 2,5 années de travaux, la commune d'Ixelles tire profit de quatorze nouveaux logements sociaux et d'une nouvelle maison de quartier, construits par Beliris dans le cadre du contrat de quartier Malibran. Le projet a appliqué sur plusieurs plans les principes de développement durable et d'économies d'énergie. Bruxelles Environnement a en outre accordé à ce projet le label de Bâtiment exemplaire.

STUDIES

ETUDES

Reeds vastgelegd:

€ 315.000

Voorzien in Bijakte 11:

€ 4.286.000

MÉRIDIEN - GAMP

De gebouwen in de Middaglijnstraat 22 in Sint-Joost-ten-Noode worden omgevormd tot een centrum waar hulpbehoevende personen met een grote afhankelijkheid in een dag- en/of nachtcentrum kunnen gehuisvest worden.

Déjà engagé:

€ 315.000

Prévu dans l'Avenant 11:

€ 4.286.000

MÉRIDIEN - GAMP

Les bâtiments du n° 22 de la rue du Méridien à Saint-Josse-ten-Noode seront transformés en centre d'hébergement de jour et/ou de nuit pour personnes en demande de soins très dépendantes.

LIVERPOOL

Beliris zal de constructie uitvoeren van een multifunctioneel gebouw op de hoek van de Liverpoolstraat en langs het kanaal Brussel-Charleroi in Sint-Jans-Molenbeek. Het nieuwe pand zal onder andere een gemeenschapshuis, een buitenschoolse opvang en een kantoor voor de haven van Brussel huisvesten. Daarnaast komen er zestien sociale woningen en een tuin. Het gebouw heeft het label Voorbeeldgebouw gekregen van Leefmilieu Brussel.

Voorzien in Bijakte 11:

€ 2.303.000

Prévu dans l'Avenant 11:

€ 2.303.000

LIVERPOOL

Beliris va lancer la construction d'un immeuble multifonctionnel à Molenbeek-Saint-Jean, le long du canal Bruxelles-Charleroi, à l'angle de la rue de Liverpool. Ce nouvel immeuble hébergera, entre autres, une maison communautaire, un centre d'accueil extrascolaire et un bureau pour le Port de Bruxelles. Les lieux incluront également seize habitations sociales et un jardin. L'immeuble a reçu le label Bâtiment exemplaire de Bruxelles-Environnement.

SOCIALE WONINGEN

WERKEN

TRAVAUX

LOGEMENTS SOCIAUX

Déjà engagé:

€ 13.303.000

Prévu dans l'Avenant 11:

€ 153.000

Fin estimée des travaux:

printemps 2013

MINIEMEN

De renovatie van de gebouwen van de Miniemenwijk vlakbij het Brusselse justitiepaleis omvat het vergroten en herinrichten van de woningen. Ook de buitengevels van de zes gebouwen worden volledig vernieuwd.

Vandaag zijn er minder, maar grotere appartementen met een nieuwe indeling: grotere leefkamers en ruimere badkamers en keukens.

Reeds vastgelegd:

€ 13.303.000

Voorzien in Bijakte 11:

€ 153.000

Voorziene einde van de werken:

voorjaar 2013

MINIMES

La rénovation des immeubles du quartier des Minimes, à proximité immédiate du Palais de justice de Bruxelles, prévoit l'agrandissement et le réaménagement des habitations. Les façades extérieures des six bâtiments sont aussi entièrement rénovées.

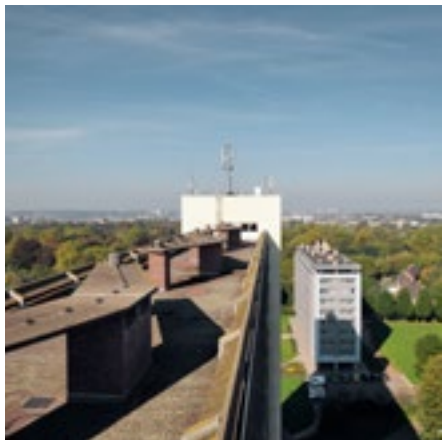
Les immeubles compteront moins d'appartements mais ceux-ci seront dotés d'espaces moins confinés : pièces de vie plus spacieuses et plus de chambres.

© Bernard Boccara

Déjà engagé:

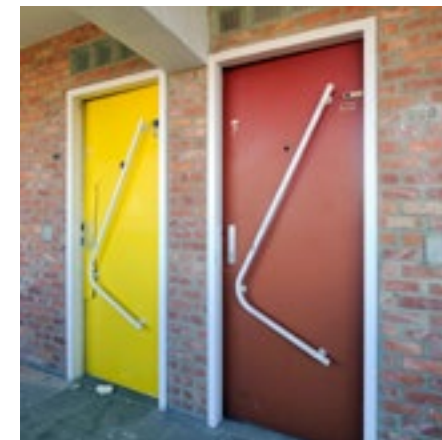
€ 14.483.000

Prévu dans l'Avenant 11:

€ 153.000

Fin estimée des travaux:

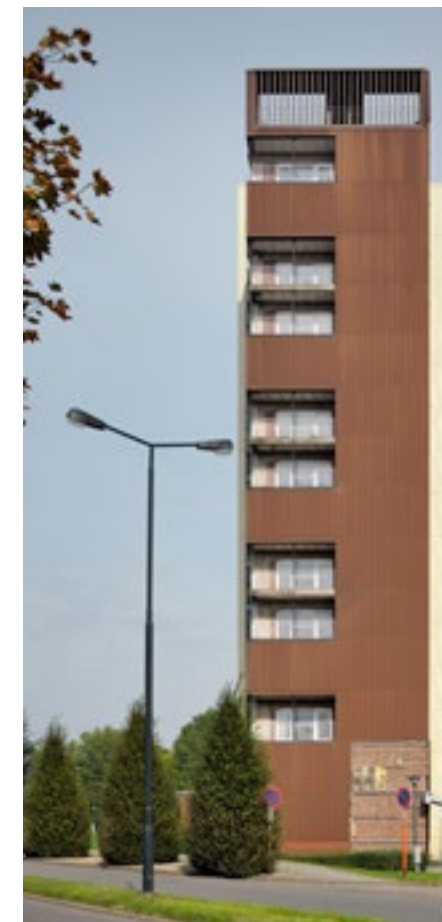
automne 2014

IEDER ZIJN HUIS

Beliris rénove à Evere la tour d'habitat conçue par l'architecte Willy Van Der Meeren pour la société de logements sociaux Ieder zijn Huis. Cette rénovation concerne tant les façades et les toitures que les parties communes et les appartements. À l'issue des travaux, la commune d'Evere pourra compter sur 103 appartements rénovés.

Lors de cette rénovation, une attention toute particulière sera accordée à la durabilité. Ce choix se traduit non seulement par des logements correctement isolés et des installations de chauffage et d'aération performantes, mais aussi par l'emploi de matériaux de construction durables. L'immeuble accueillera également des studios d'habitation et des habitations intergénérationnelles permettant aux moins valides de se loger de façon plus confortable et autonome.

IEDER ZIJN HUIS

Beliris renoveert in Evere de avantgardistische woontoren die architect Willy Van Der Meeren ontwierp voor de sociale woningbouwmaatschappij Ieder zijn Huis. Bij die renovatie worden zowel de gevels, de daken, de gemeenschappelijke ruimtes, als de appartementen aangepakt.

Na afloop van de werken kan de gemeente Evere dan ook op 103 vernieuwde appartementen rekenen. Bij deze renovatie wordt er bijzondere aandacht besteed aan duurzaamheid. Dit vertaalt zich niet alleen in goed geïsoleerde woningen, performante verwarmings- en ventilatieinstallaties, maar ook in duurzame bouwmaterialen. Ook komen er woonstudio's en kangoeroewoningen zodat mindervaliden er comfortabel en vrij autonoom kunnen wonen.

Reeds vastgelegd:

€ 14.483.000

Voorzien in Bijakte 11:

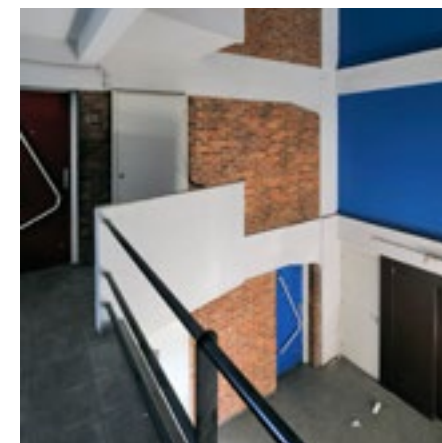
€ 153.000

Voorziene einde van de werken :

najaar 2014

© George De Kinder

Reeds vastgelegd:

€ 4.395.000

De werken werden afgerond in 2012.

Déjà engagé:

€ 4.395.000

Les travaux se sont terminés en 2012.

VERSAILLES-BEYSEGHEM

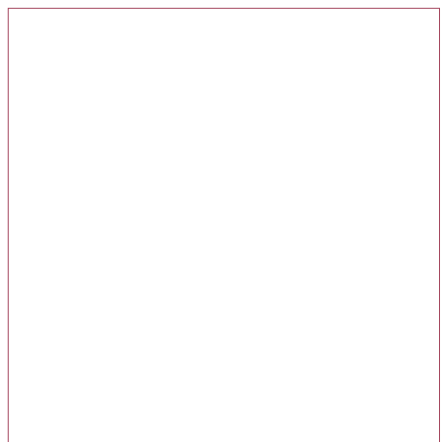
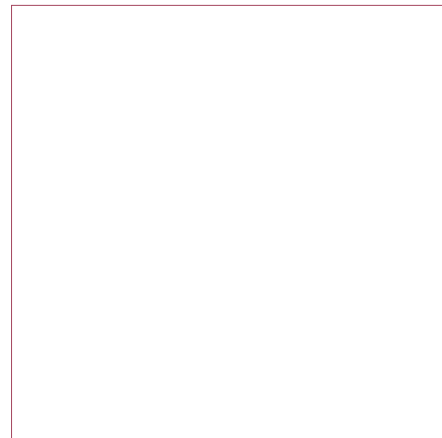
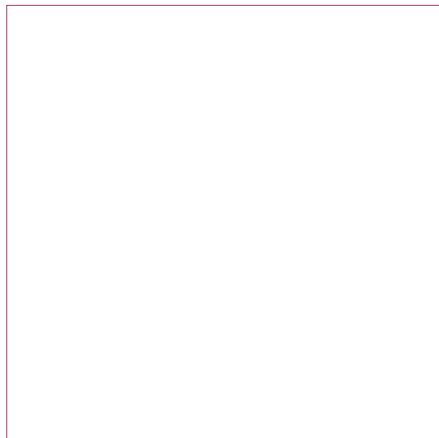
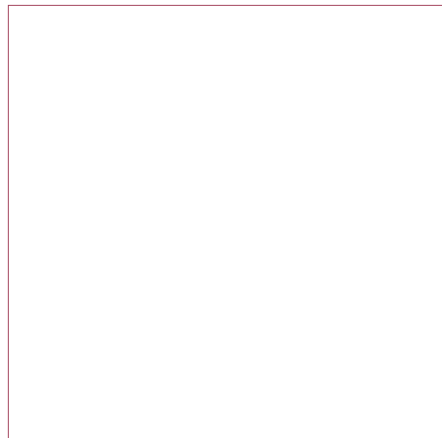
Beliris est intervenu sur le dossier des habitations sociales Versailles-Beyseghem à Neder-Over-Heembeek. La 1ère étape portait sur la rénovation des parkings et des toitures-terrasses, avec le remplacement intégral de la structure de terrasse et la réfection des murs porteurs. La seconde étape concernait le réaménagement des abords, avec la création de lieux de rencontre, d'espaces de jeu, de sentiers de promenade et la mise en place d'un nouveau dispositif d'éclairage.

VERSAILLES-BEIZEGEM

In zijn tussenkomst heeft Beliris de heersende problemen van de sociale woningen Versailles-Beizegem in Neder-Over-Heembeek aangepakt. Tijdens lot 1 werd de waterdichting van de parkeergarages en de terrasstuinen vernieuwd waarbij de hele terrasstructuur werd vervangen en de steunmuren hersteld. Tijdens lot 2 werd de omgeving opnieuw ingericht met ontmoetingsplaatsen, speeltuintjes, wandelpaden en nieuwe verlichting.

Reeds vastgelegd:
€ 915.000

Voorziene einde van de werken:
najaar 2013

CITÉ MODERNE

Dit project bestaat uit de restauratie en renovatie van het hoekgebouw aan het Samenwerkersplein in de Cité Moderne in Sint-Agatha-Berchem. De buitenschil ondergaat een restauratie, in het gebouw zelf worden de binnenruimtes heringericht.

© George De Kinder

CITÉ MODERNE

Ce projet consiste en la restauration et la rénovation du bâtiment d'angle de la Cité Moderne, situé à la place des Coopérateurs à Berchem-Sainte-Agathe. L'enveloppe externe subit une restauration et les espaces intérieurs de l'édifice sont revus et optimisés pour plus de luminosité et de fonctionnalité.

Déjà engagé:
€ 915.000

Fin estimée des travaux:
automne 2013

STUDIES

ETUDES

Voorzien in Bijakte 11:
€ 1.010.000
in samenwerking met de
gemeente Sint-Joost-ten-
Noode

LINNÉ-PLANTES

Het project Linné-Plantes voorziet de passieve renovatie van twee sociale woongebouwen met in het totaal 50 appartementen en de constructie van een kinderdagverblijf in Sint-Joost-ten-Noode. Het project ontving het label Voorbeeldgebouw van Leefmilieu Brussel voor zijn uitstekende milieuprestaties.

LINNÉ-PLANTES

Le projet Linné-Plantes prévoit la restauration au standard passif de deux immeubles de logements sociaux comportant 50 appartements ainsi que la construction d'une crèche à Saint-Josse-ten-Noode. Le projet a reçu le label Bâtiment exemplaire de Bruxelles-Environnement pour ses excellentes performances énergétiques.

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 1.010.000
en collaboration avec la
commune de Saint-Josse-ten-
Noode

PAPENVEST

Het project bestaat uit de renovatie van een complex van vijf woontorens van de sociale woningen Papeninvest in Brussel-Stad. Beliris voert een haalbaarheidsstudie uit naar het project.

Reeds vastgelegd:
€ 199.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 1.000.000

REMPART DES MOINES

Le projet consiste en la rénovation des logements sociaux Rempart des Moines à Bruxelles-Ville, complexe de cinq tours à appartements. Beliris réalise une étude de faisabilité.

Déjà engagé:
€ 199.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 1.000.000

MUSIN

Beliris kreeg in 2012 de vergunning voor het project Musin in Sint-Joost-ten-Noode. Het doel is om een gebouw met sociale woningen af te breken en opnieuw op te bouwen met aandacht voor passieve en lage energie normen.

Reeds vastgelegd:
€ 755.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 7.000.000

MUSIN

Beliris a reçu en 2012 le permis relatif au projet Musin à Saint-Josse-ten-Noode, dont l'objectif réside dans la démolition et la reconstruction d'un immeuble de logements sociaux dans le respect des normes passives et de faible consommation d'énergie.

Déjà engagé:
€ 755.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 7.000.000

SINT-LAZARUSHOF

Beliris start in 2013 met de aanpassing en renovatie van het sociale woningcomplex Sint-Lazarushof in Sint-Jans-Molenbeek. De site, bestaande uit twee gebouwen, zal na de werken 84 vernieuwde woningen tellen. Ook de gemeenschappelijke voorzieningen, de binnenplaats en de technische installaties worden aangepakt. Een belangrijke energiebesparing wordt gerealiseerd door de gevels en de daken opnieuw te isoleren.

Reeds vastgelegd:
€ 13.537.000
in samenwerking met de
Brusselse Gewestelijke
Huisvestingsmaatschappij

Voorzien in Bijakte 11:
€ 1.590.000

SAINT-LAZARE

Beliris débutera en 2013 l'adaptation du complexe d'habitations sociales de la Cour Saint-Lazare à Molenbeek-Saint-Jean. Après les travaux, le site comptera 84 appartements rénovés répartis en deux bâtiments. Les équipements communs, l'espace intérieur et les installations techniques ont également été repensés. L'isolation des façades et des toitures sera intégralement refaite, pour permettre une économie d'énergie considérable.

Déjà engagé:
€ 13.537.000
en collaboration avec la
Société du Logement de la
Région de Bruxelles-Capitale

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 1.590.000

AARTSHERTOGEN

De studie naar de duurzame renovatie van de geklasseerde sociale woningen Aartshertogen in Watermaal-Bosvoorde beoogt om 43 appartementen te realiseren in de huidige constructie met aandacht voor de architecturale en patrimoniale waarde van de gebouwen.

Reeds vastgelegd:
€ 549.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 7.000.000

Déjà engagé:
€ 549.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 7.000.000

ARCHIDUCS

L'étude relative à la rénovation durable des logements sociaux Archiduc à Watermael-Boisfort vise à réaliser 43 appartements au sein de l'édifice actuel en prêtant attention à la valeur architecturale et patrimoniale des bâtiments.

NIEUWE GEBOUWEN

NOUVEAUX BÂTIMENTS

Reeds vastgelegd:
€ 1.831.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 192.000

De werken werden afgerond in
2012.

PASI

Beliris heeft de zevende voorpost voor de Brusselse brandweer gebouwd in Schaarbeek. De nieuwe voorpost blinkt uit in milieuvriendelijkheid en efficiëntie. Voor zijn milieuvriendelijkheid ontving het gebouw het label Voorbeeldgebouw van Leefmilieu Brussel. Efficiëntie, omwille van zijn plaats in Brussel en de aanwezigheid van twee ladderwagens waardoor de brandweer indien nodig snel op de plaats van onheil kan zijn.

Déjà engagé:
€ 1.831.000

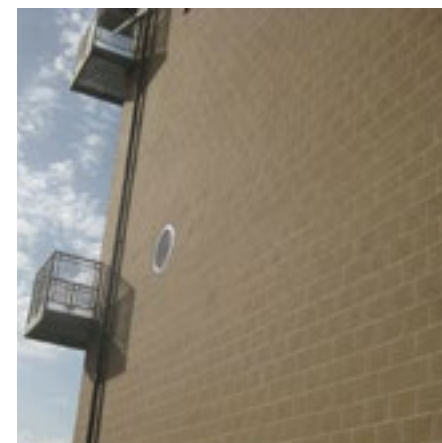
Prévu dans l'Avenant 11:
€ 192.000

Les travaux se sont terminés en
2012.

PASI

A Schaarbeek, Beliris a bâti le septième poste avancé pour les pompiers de Bruxelles. Ce nouveau bâtiment est reconnu pour son respect de l'environnement et son efficacité. Ses capacités écologiques lui ont valu de recevoir le label Bâtiment exemplaire de Bruxelles-Environnement. Son efficacité est liée à son emplacement à Bruxelles et à la présence de deux camions à échelle permettant aux pompiers de rejoindre les lieux du sinistre rapidement en cas de besoin.

Reeds vastgelegd:
€ 146.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 7.325.000
in samenwerking met het
Brussels Hoofdstedelijk Gewest

EASTI

Het EASTI-kantoorgebouw in Evere, het opleidingscentrum voor luchtvaartveiligheid, wordt op een duurzame manier gerenoveerd. Er wordt gewerkt aan meer comfort en meer uitstraling, een internationale instelling waardig. Daarom wordt een nieuw auditorium ingericht, de patio overkoepeld en het onthaal van het gebouw verbeterd.

Déjà engagé:
€ 146.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 7.325.000
en collaboration avec la
Région de Bruxelles-Capitale

EASTI

L'immeuble de bureaux de l'EASTI à Evere, le centre de formation pour la sécurité de la navigation aérienne, fait l'objet d'une rénovation durable. Ce projet vise à améliorer le confort et l'aspect du bâtiment. Pour renforcer le caractère international de l'institution, un nouvel auditorium sera aménagé. Le patio sera recouvert d'une coupole et l'accueil du bâtiment sera rénové.

MODERNERE SPORT- EN CULTUURINFRASTRUCTUREN

Brussel bruist van de sportieve en culturele activiteiten. Dankzij zijn renovatie- en bouwprojecten van sport- en culturele infrastructuur moedigt Beliris deze initiatieven nog meer aan.

Het onderneemt werken op culturele plaatsen die een bezoek waard zijn en in de gemeentelijke zwembaden in het kader van het Zwembadplan, geprogrammeerd door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Al deze initiatieven ondersteunen sport en cultuur in een stad waar geen tijd is om zich te vervelen. Deze acties verbeteren de prestaties en optimaliseren de gebruikscondities van de sites.

Zwembad Nereus - Piscine Nereus

DES INFRASTRUCTURES SPORTIVES & CULTURELLES PLUS MODERNES

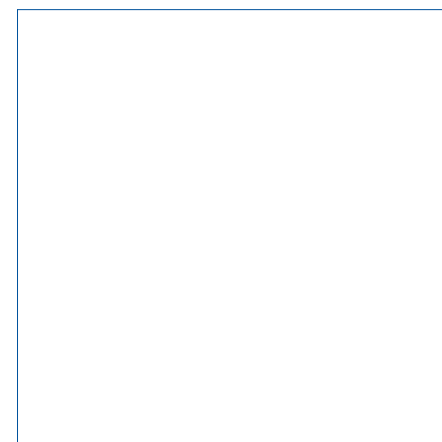
Bruxelles bouillonne d'animations sportives et propose un large panel d'activités culturelles. Par ses projets de rénovation ou de construction d'infrastructures culturelles et sportives, Beliris en fait la promotion.

Beliris entreprend des travaux dans des lieux culturels qui valent le détour et dans les piscines communales dans le cadre du Plan Piscines initié par la Région de Bruxelles-Capitale.

Toutes ces initiatives soutiennent la culture et le sport dans une ville où on n'a pas le temps de s'ennuyer. Ces opérations améliorent les performances et optimalisent les conditions d'utilisation de ces sites.

SPORTINFRASTRUCTUREN

Reeds vastgelegd:
€ 6.312.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 610.000

Voorziene einde van de
werken:
najaar 2013

ZWEMBAD NEREUS

Beliris is bezig met de volledige sanering van het zwembad Nereus in Ganshoren. Het project voorziet de renovatie van de twee zwembaden (waterdichtheid) en de omgeving van het zwembad (veiligheid en hygiëne). Het accent wordt gelegd op het rationeel energiegebruik. De cafetaria en de kleedruimtes worden vernieuwd en zullen beschikken over een betere toegankelijkheid voor personen met beperkte mobiliteit.

PISCINE NEREUS

Beliris assainit en totalité la piscine Nereus à Ganshoren. Le projet prévoit des travaux d'étanchéité des deux bassins et des aménagements des abords de la piscine pour la sécurité et l'hygiène. L'accent est mis sur l'utilisation rationnelle de l'énergie. La cafétéria et les vestiaires font aussi l'objet d'une rénovation et disposeront d'un meilleur accès pour les personnes à mobilité réduite.

Déjà engagé:
€ 6.312.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 610.000

Fin estimée des travaux:
automne 2013

ZWEMBAD VAN SCHAARBEEK - NEPTUNIUM

Nadat het zwembad van Schaarbeek asbestvrij gemaakt is, kan de sleutelstudie naar de duurzame renovatie starten met de vernieuwing van de elektriciteit, isolatie, waterdichting en speciale technieken. Het gebouw wordt ook beter toegankelijk gemaakt voor mensen met beperkte mobiliteit.

Reeds vastgelegd:

€ 642.000

Voorzien in Bijakte 11:

€ 100.000

PISCINE DE SCHAARBEEK - NEPTUNIUM

Après le désamiantage de la piscine de Schaarbeek, les études spécifiques de rénovation durable pourront commencer avec un examen de l'électricité, de l'isolation, de l'étanchéité et des techniques spéciales. L'immeuble sera également plus accessible aux personnes à mobilité réduite.

Déjà engagé:

€ 642.000

Prévu dans l'Avenant 11:

€ 100.000

Reeds vastgelegd:

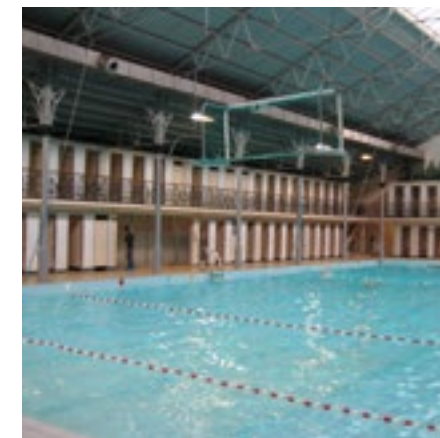
€ 357.000

Voorzien in Bijakte 11:

€ 520.000

ZWEMBAD VAN ELSENE

De algemene renovatie van het zwembad van Elsene omvat de vernieuwing van het zwembad en de kleedhokjes rondom het zwembad. Daarnaast wordt de toegankelijkheid verbeterd voor mensen met beperkte mobiliteit, de hal en de douches vernieuwd en een ontvangstruimte gecreëerd.

Déjà engagé:

€ 357.000

Prévu dans l'Avenant 11:

€ 520.000

PISCINE D'IXELLES

La rénovation générale de la piscine d'Ixelles comprend la rénovation du bassin et des cabines de déshabillage. Les personnes à mobilité réduite accéderont plus facilement aux installations. Le hall et les douches sont rénovés et un espace de réception est créé.

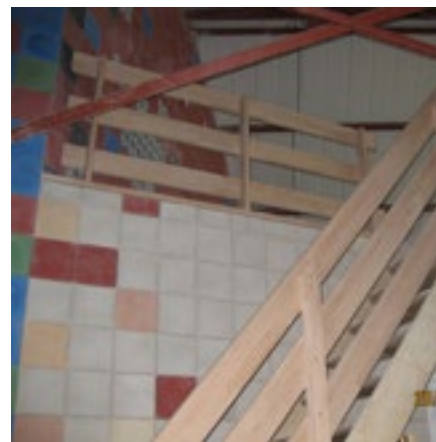
STEUN AAN CULTUUR

TRAVAUX

AL ANDALOUS

De ontmoetingsruimtes, cursuszalen, administratieve lokalen en de conciërgewoning van het gemeenschapscentrum Al Andalous in Sint-Gillis ondergingen grote veranderingen. Dankzij mobiele wanden zijn alle samenstellingen voor de ruimtes mogelijk: feestzaal, cursuszaal of wachtzaal. Een conciërgewoning met groendak draagt bij tot de biodiversiteit en het bufferen van regenwater in de stad.

Reeds vastgelegd:
€ 1.099.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 60.000

De werken werden afgerond in
2012.

AL ANDALOUS

Les espaces de rencontre, les salles de cours, les locaux administratifs et la conciergerie du centre communautaire Al Andalous à Saint-Gilles sont les éléments qui ont subi le plus de changement. La mise en place de parois mobiles permet désormais toutes les configurations d'espaces : salle des fêtes, salle de cours ou salle d'attente. Une conciergerie pourvue d'une toiture verte contribue à la biodiversité et au stockage de l'eau de pluie pour la ville.

Déjà engagé:
€ 1.099.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 60.000

Les travaux se sont terminés en
2012.

STUDIES

DE MUNT

Beliris is bezig met de studie voor de renovatie van de gebouwen Ateliers en Administratie van de Koninklijke Muntschouwburg in Brussel. De renovatie zal met respect voor de architecturale kwaliteit van de gebouwen gebeuren en in een optiek van duurzame ontwikkeling met aandacht voor het energieverbruik in de gebouwen.

Reeds vastgelegd:

€ 11.000

Voorzien in Bijakte 11:

€ 6.000.000

KONINKLIJK THEATER TOONE

Beliris gaat het Koninklijk Theater Toone in Brussel uitbreiden. Het poppentheater, vlakbij de Grote Markt, is nu gehuisvest in een te klein gebouw in het Sint-Petronellasteegje aan de Grasmart 68. Het theater wordt uitgebreid door drie huizen te verbouwen aan Schuddeveldgang 2 en aan de Kleine Beenhouwersstraat 29. Dankzij deze uitbreidingen is eveneens de vergroting van de theaterzaal mogelijk.

Reeds vastgelegd:

€ 127 000

Voorzien in Bijakte 11:

€ 1.074.000

Reeds vastgelegd:

€ 199.000

Voorzien in Bijakte 11:

€ 1.955.000

HORTAMUSEUM

Beliris gaat het Hortamuseum in Sint-Gillis uitbreiden om de huidige museumruimte te ontlasten. Deze uitbreiding, in een woning van architect Brunfaut, zal voor een beter onthaal met tearoom zorgen, een bijkomende tentoonstellingsruimte creëren en de kantoren, de bibliotheek en de archieven op een optimale manier herbergen.

ETUDES

LA MONNAIE

Beliris œuvre actuellement à l'étude relative à la rénovation des bâtiments Ateliers et Administration du Théâtre royal de la Monnaie à Bruxelles. La rénovation se fera dans le respect de la qualité architecturale des bâtiments et dans une optique de développement durable. La limitation de la consommation énergétique figure parmi les objectifs principaux.

Déjà engagé:

€ 11.000

Prévu dans l'Avenant 11:

€ 6.000.000

THÉÂTRE ROYAL DE TOONE

Beliris va étendre le Théâtre royal de Toone à Bruxelles. Situé à proximité de la Grand-Place, le théâtre de marionnettes est actuellement logé dans un petit bâtiment de l'impasse Sainte-Pétronille, au Marché aux Herbes (n° 68). Le théâtre s'agrandit avec la transformation de trois maisons de l'impasse Schuddeveld (n° 2) et de la petite rue des Bouchers (n° 29). Ces extensions augmenteront également l'espace dédié à la salle de spectacle.

Déjà engagé:

€ 127 000

Prévu dans l'Avenant 11:

€ 1.074.000

MUSÉE HORTA

Beliris va agrandir le musée Horta à Bruxelles pour décharger l'actuel espace de musée. Cette extension à une habitation voisine de l'architecte Brunfaut permettra d'améliorer l'accueil avec un tea-room, de créer un espace d'exposition complémentaire et d'optimiser la localisation des bureaux, de la bibliothèque et des archives.

Déjà engagé:

€ 199.000

Prévu dans l'Avenant 11:

€ 1.955.000

Reeds vastgelegd:

€ 203.000

Voorzien in Bijakte 11:

€ 2.510.000

WIELS

Beliris gaat het beschermde gebouw Blomme in Vorst renoveren, het gebouw dat onderdak geeft aan het Centrum voor Hedendaagse Kunst Wiels. De renovatie voorziet in de verhoging van de bezoekerscapaciteit. Die komt er door een vergroting en vernieuwing van het auditorium, een vernieuwing van toegang tot dak (met onder andere een panoramisch terras). Andere interventies zullen het comfort en de energieprestaties van het gebouw verbeteren.

WIELS

Beliris va rénover l'immeuble protégé Blomme à Forest qui héberge le Centre d'Art contemporain Wiels. La capacité d'accueil de visiteurs sera augmentée, grâce à l'agrandissement de l'auditorium, à son embellissement et à la rénovation de l'accès au toit avec, entre autres, une terrasse panoramique. D'autres interventions amélioreront le confort et les performances énergétiques du bâtiment.

Déjà engagé:

€ 203.000

Prévu dans l'Avenant 11:

€ 2.510.000

Reeds vastgelegd:

€ 171.000

Voorzien in Bijakte 11:

€ 1.650.000

HUIS VAN DE NATUUR

De voormalige Boerderij Claes in Sint-Jans-Molenbeek wordt omgevormd tot Huis van de Natuur. De herinrichting van het gebouw wordt op een duurzame manier herzien. Er komt een expositie- en/of museumruimte, een kinderboerderij en polyvalente zalen. Op het aanpalende terrein zal een conciërgewoning worden gebouwd.

MAISON DE LA NATURE

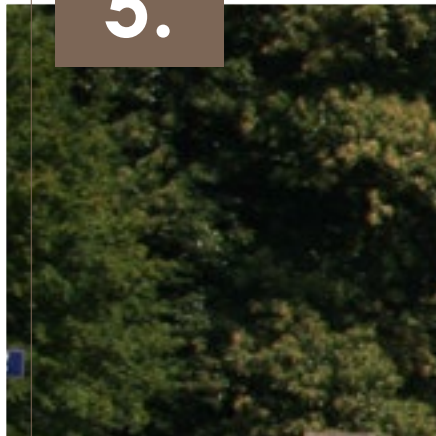
L'ancienne Ferme Claes à Molenbeek-Saint-Jean est transformée en Maison de la Nature. La réfection du bâtiment est conçue de manière durable. L'immeuble va désormais accueillir un espace d'exposition et/ou de musée, une ferme pédagogique, ainsi que des salles polyvalentes. Une conciergerie sera construite sur le terrain mitoyen.

Déjà engagé:

€ 171.000

Prévu dans l'Avenant 11:

€ 1.650.000

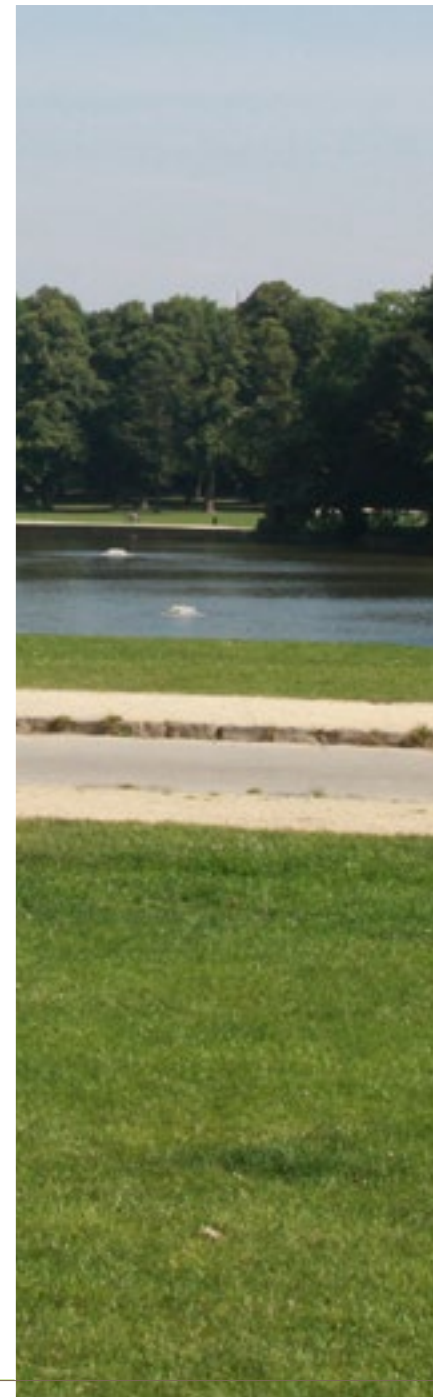
ADEMEN IN DE STAD

Brussel omvat 8000 hectaren groene ruimtes. Om zijn naam van groene stad eer aan te doen, renoveert en verfraait Beliris bestaande parken en creëert het andere.

Deze werken bewaren de Brusselse groene long. Een belangrijk deel van het budget wordt besteed aan de missie om groene zones te ontwikkelen.

De aanwezigheid van parken en recreatiegebieden draagt aanzienlijk bij tot het welzijn van de Brusselaars. Beliris zet zich dan ook actief in voor de bescherming van deze sociaal belangrijke plekken.

RESPIRER EN VILLE

Bruxelles, c'est 8000 hectares d'espaces verts. Pour faire honneur à sa réputation de capitale verte, Beliris rénove et embellit certains parcs existants et en crée d'autres.

Ces travaux de restauration préservent le poumon vert de Bruxelles. Une partie importante du budget est consacrée à cette mission de mise en valeur de zones vertes.

La présence de parcs et d'espaces de détente contribue largement au bien-être des Bruxellois. Beliris s'active dans la préservation de ces lieux à caractère environnemental et social.

PARKEN

PARCS

BIESTEBROECKPARK

Anderlecht beschikt met het Biestebroeckpark over een vernieuwde groene ruimte die onder meer door nieuw aangelegde hellingen toegankelijker is voor personen met beperkte mobiliteit. Het nieuwe hoofdpad verbindt de ingang tegenover de Janssensstraat met de Bergensesteenweg.

Reeds vastgelegd:
€ 780.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 97.000

De werken werden afgerond in
2012.

Déjà engagé:
€ 780.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 97.000

Les travaux se sont terminés en
2012.

PARC BIESTEBROECK

Anderlecht dispose désormais avec le parc de Biestebroeck d'un espace vert rénové. L'endroit sera plus accessible aux personnes à mobilité réduite grâce notamment à de nouvelles rampes. Le nouveau chemin principal relie l'entrée face à la rue Janssens à la chaussée de Mons.

OMGEVING VAN HET CROSSINGSTADION

In 2011 beëindigde Beliris het project van het Crossingstadion in Schaarbeek met de heraanleg van de omgeving. Tijdens die metamorfose werd de verlichting van de groene wandeling rond de site verbeterd en daarmee werd het stadion met de onmiddellijke omgeving verbonden.

Reeds vastgelegd:
€ 435.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 50.000

De werken werden afgerond in
2012.

ABORDS DU STADE DU CROSSING

L'an dernier, Beliris a terminé le projet relatif au stade du Crossing à Schaarbeek avec le réaménagement des abords. Les lieux ont connu une métamorphose qui a amélioré l'éclairage de la promenade verte ceinturant le site, reliant ainsi le stade avec son environnement immédiat.

Déjà engagé:
€ 435.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 50.000

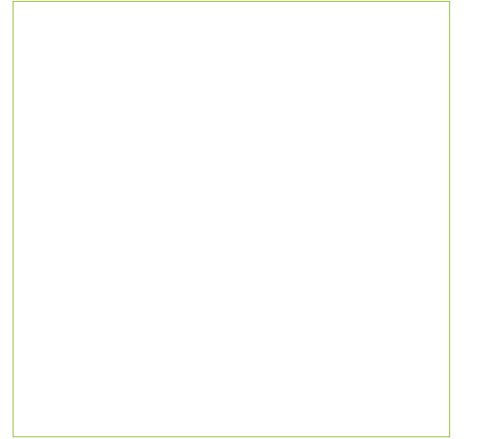
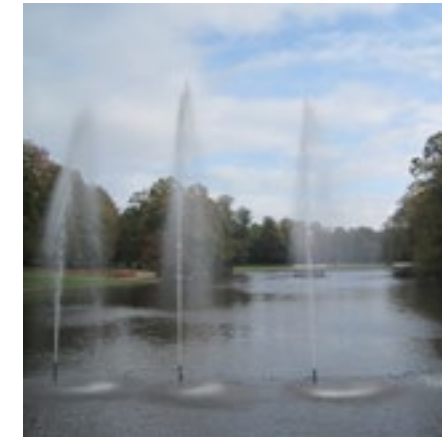
Les travaux se sont terminés en
2012.

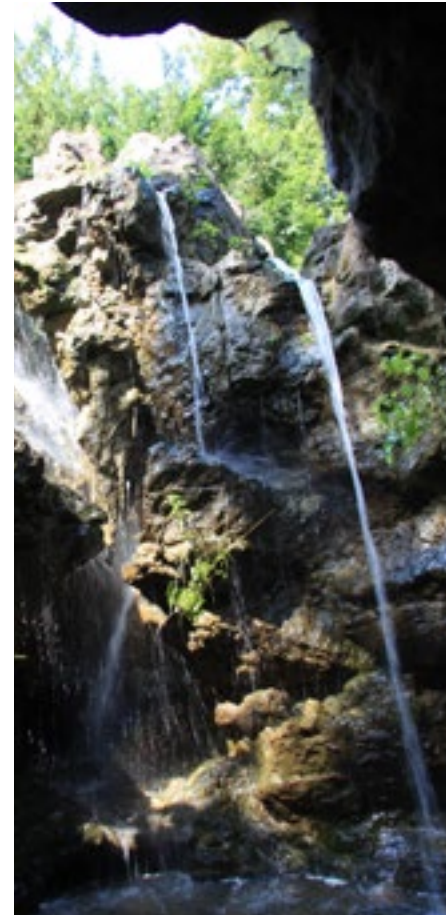

TER KAMERENBOS

Beliris heeft de restauratie van het Ter Kamerenbos gerealiseerd. Het ging om de volledige restauratie van de landschappelijke elementen van het park: vegetatiestructuur, voetpaden, pittoreske scènes, stadsmeubilair en uitrustingen. De werken zijn het resultaat van een samenwerking tussen Beliris, de Stad Brussel, de gewestelijke autoriteiten, de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen.

BOIS DE LA CAMBRE

Beliris a restauré intégralement des éléments paysagers du parc du Bois de la Cambre : structure de la végétation, sentiers, scènes pittoresques, mobilier urbain et équipements. L'ouvrage est le résultat d'une collaboration entre Beliris, la ville de Bruxelles, les autorités régionales, la Commission royale des Monuments et Sites.

Reeds vastgelegd:
€ 13.716.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 415.000

De werken werden afgerond in
2012.

Déjà engagé:
€ 13.716.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 415.000

Les travaux se sont terminés en
2012.

STUDIES

ETUDES

KLEINE ZAVEL

Om het unieke patrimonium te herstellen, gaat Beliris de zuilen, de bronzen standbeelden en het hekwerk van de omheining van de Brusselse Kleine Zavel restaureren.

Reeds vastgelegd:
€ 2.055.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 950.000

PETIT SABLON

Pour réhabiliter ce patrimoine unique, Beliris va restaurer les colonnes, les statues en bronze et le grillage du Petit Sablon à Bruxelles.

Déjà engagé:
€ 2.055.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 950.000

DUBRUCQPARK

Dit wordt een nieuw openbaar park in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. In Sint-Jans-Molenbeek en Brussel-Stad langs spoorlijn L28 gaat Beliris een industrieel braakland transformeren tot een multifunctionele publieke groene ruimte.

Reeds vastgelegd:
€ 3.896.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 420.000

PARC DUBRUCQ

Beliris va transformer une friche industrielle, située à cheval sur la commune de Molenbeek-Saint-Jean et de Bruxelles-ville, le long de la ligne ferroviaire L28, en espace vert multifonctionnel.

Déjà engagé:
€ 3.896.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 420.000

PARK VAN VORST

Beliris beëindigt de voorontwerpfase van de studie naar de restauratie en de herwaarding van het Park van Vorst en de omliggende voetpaden. Het is de bedoeling om het park te restaureren met respect voor het ontwerp uit 1919. Naast de beplantingen worden ook de voetpaden, de speelpleinen en het paviljoen aangepakt.

Reeds vastgelegd:
€ 373.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 5.965.000

PARC DE FOREST

Beliris a bouclé la phase d'avant-projet de l'étude relative à la restauration et à la réhabilitation du parc de Forest et des sentiers qui l'entourent. L'objectif est d'embellir le parc dans le respect du concept initial de 1919. Outre les plantations et les sentiers, les plaines de jeu et le pavillon seront également remaniés.

Déjà engagé:
€ 373.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 5.965.000

GROENE WANDELING

PROMENADE VERTE

GROENE WANDELING – KANAAL

De Groene Wandeling is een traject van meer dan 60 km dat voetgangers en fietsers de kans geeft om het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, verschillende parken en beschermde groene ruimtes te doorkruisen.

In 2012 startte Beliris met de inrichtingswerken en het beveiligen van het gedeelte van de Groene Wandeling dat Vorst met Anderlecht verbindt. De inrichting van dit stuk (ongeveer 2 km lang) maakt het voor wandelaars mogelijk om vanaf het Bemptpark in alle veiligheid het kanaal Brussel—Charleroi te bereiken.

Reeds vastgelegd:
€ 1.611.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 170.000

Voorziene einde van de werken:
voorjaar 2013

PROMENADE VERTE – CANAL

La Promenade verte est un trajet de plus de 60 km qui permet aux piétons et aux cyclistes de parcourir la Région de Bruxelles-Capitale et qui traverse de nombreux parcs et espaces de nature préservée.

En 2012, Beliris a débuté les travaux d'aménagement et la sécurisation de la partie reliant Forest à Anderlecht. L'aménagement de ce tronçon d'environ 2 km permet aux promeneurs d'aller du parc Bempt au canal Bruxelles-Charleroi en toute sécurité.

Déjà engagé:
€ 1.611.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 170.000

Fin estimée des travaux:
printemps 2013

GROENE WANDELING - TRAMWEG

Beliris zorgt voor de heraanleg van de Tramweg tussen het Park van Laken en het Sint-Lambertusplein in Brussel. Er komt een nieuw hek tussen de weg en de tramsporen, een nieuwe ingang van de Groene Wandeling aan het Sint-Lambertusplein en de voetgangersoversteken aan de tramsporen worden beveiligd.

Reeds vastgelegd:
€ 693.000

Voorzien in Bijakte 11:
€ 70.000

Voorziene einde van de werken:
voorjaar 2013

PROMENADE VERTE - VOIE DU TRAM

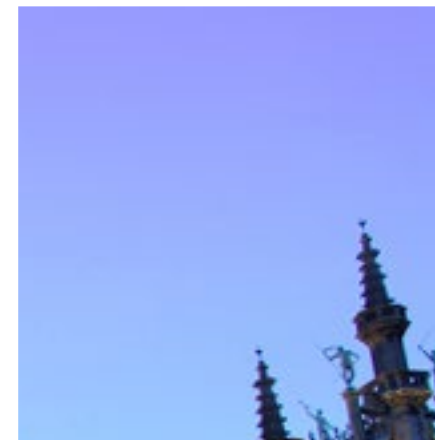
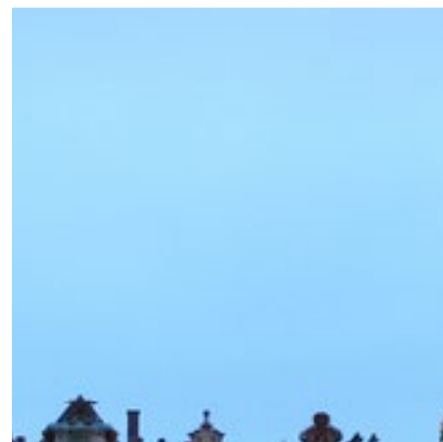
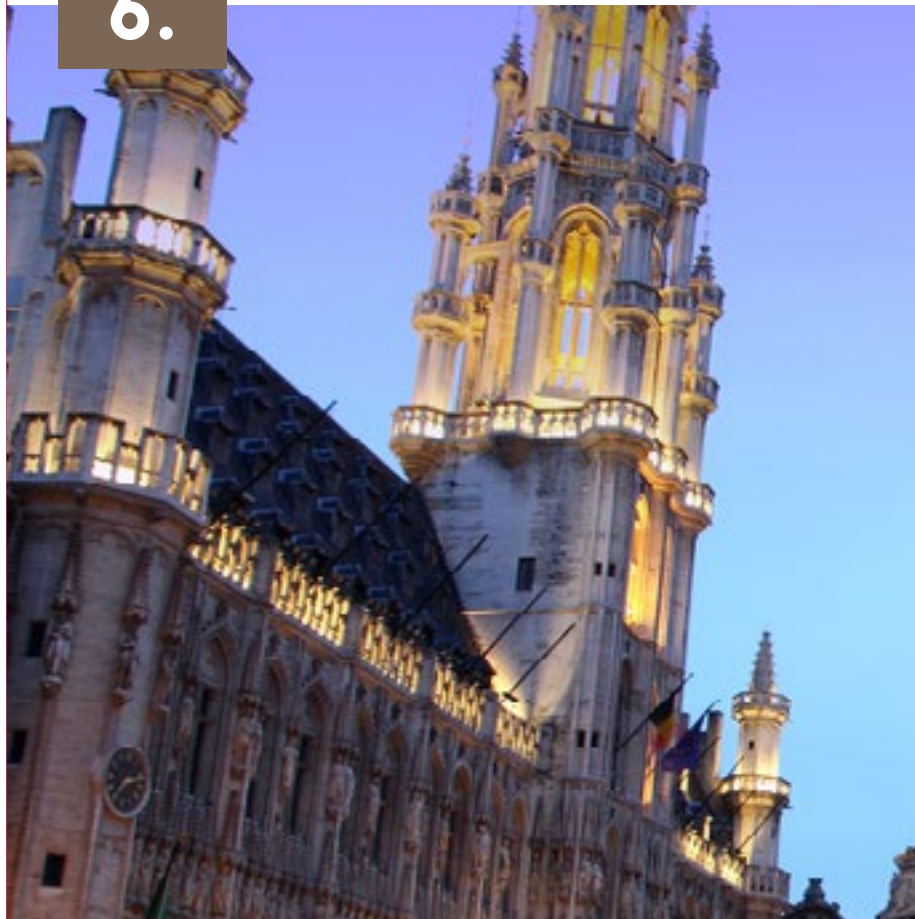
Beliris assure le réaménagement de la voie du tram entre le parc de Laeken et la place Saint-Lambert à Bruxelles. Une nouvelle clôture sera installée entre la voirie et les rails du tram, une nouvelle entrée de la Promenade verte au niveau de la place Saint-Lambert sera créée et les passages pour piétons au niveau des rails du tram seront sécurisés.

Déjà engagé:
€ 693.000

Prévu dans l'Avenant 11:
€ 70.000

Fin estimée des travaux:
printemps 2013

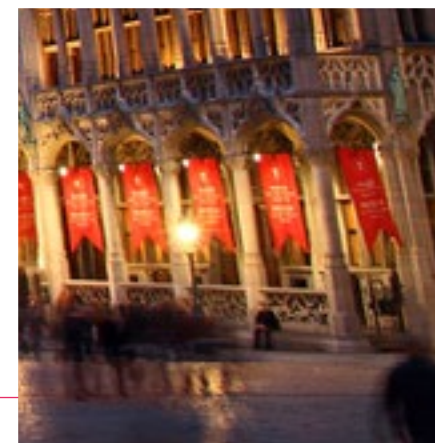
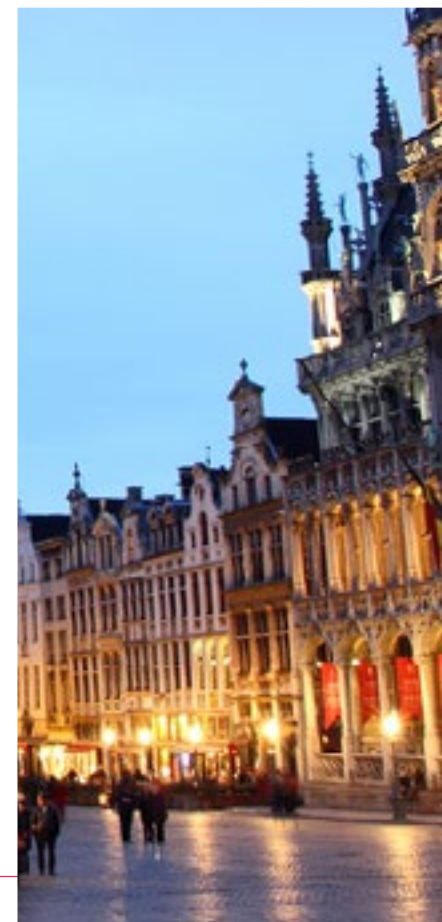
DES DISCOURS AUX CHIFFRES

Si une série de chiffres ne suffit pas à dépeindre des actions et une situation, ils peuvent cependant aider à en comprendre la dimension et les enjeux.

VAN WOORDEN TOT CIJFERS

Als een reeks cijfers niet zouden volstaan om acties en situaties te schetsen, dan kunnen ze zeker helpen om de grootte en de inzet te begrijpen.

Initiatieven - Initiatives	Vastleggingen Engagements	Betalingen Paiements
1. Mobiliteit - Mobilité		
1.1 Spoorverbinding Watermaal/Schuman/Josaphat Liaison ferroviaire Watermael/Schuman/Josaphat	€ 179.650,81	€ 6.372.609,61
1.3 GEN-werken - Travaux du RER	€ 99.937,25	€ 29.492,61
1.5 Aangelanden Zuidstation - Propriétés riveraines Gare du Midi	€ 0,00	€ 114.974,72
1.6 Aangelanden Centraal Station - Propriétés riveraines Gare Centrale	€ 1.623.191,59	€ 21.543,93
1.9 Leopold III-laan - Kruispunt NAVO - Boulevard Léopold III - Carrefour OTAN	€ 3.656.419,41	€ 14.307.462,24
1.10 Westelijke Kleine Ring - Petite Ceinture Ouest	€ 28.517,61	€ 3.335.091,69
1.12 Keizerinlaan - Boulevard de l'Impératrice	€ 27.206,62	€ 49.335,08
1.13 Théodore Verhaegenstraat - Rue Théodore Verhaegen	€ 6.820,00	€ 23.828,89
1.16 Renovatie Kunst-Wet - Rénovation Arts-Loi	€ 434.988,27	€ 1.131.542,64
1.19 Lijn 94 MIVB - Wienerplaats - Rotonde Vorst Ligne 94 STIB - Place Wiener - Rotonde de Forest	€ 61.694,30	€ 1.918.655,44
1.23 Rogierplein - Place Rogier	€ 5.045.935,27	€ 0,00
1.24 Havenlaan + Voetgangersbrug Picard - Avenue du Port + Passerelle Picard	€ 25.999,03	€ 66.026,86
1.25 Lijn MIVB Leopold III-laan - Ligne STIB Boulevard Léopold III	€ 0,00	€ 292.605,46
1.26 Hoogperformant openbaar vervoer en uitbreidingsstudie Noord-Zuid Transport en commun de haute performance et étude d'extension Nord/Sud	€ 0,00	€ 519.159,56
1.27 Aankoop rollend materieel MIVB - Acquisition de matériel roulant STIB	€ 45.000.000,00	€ 45.000.000,00
Totaal hoofdstuk 1 - Total chapitre 1:	€ 56.190.360,16	€ 73.182.328,73
2. Ontwikkeling van de strategische zones van PIO - Développement des zones stratégiques du PDI*		
2.A Richtplan van de Europese Wijk - Rénovation des espaces publics Quartier Européen		
2.2 Renovatie van openbare ruimtes in Europese Wijk - Rénovation des espaces publics Quartier Européen	€ 991.175,51	€ 191.175,51
2.3 Mobiliteitsstudie - Etude de mobilité	€ 34.171,04	€ 258.020,40
2.4 Jourdanplein - Place Jourdan	€ 20.691,00	€ 20.691,00
2.7 Kortenbergtunnel - Tunnel Cortenbergh	€ 0,00	€ 65.165,12
2.B Andere strategische zones - Autres zones stratégiques		
3.7 Congressenpaleis - Palais des Congrès	€ 0,00	€ 55.987,44
3.9 Grote Markt (waaronder aangelanden) - Grande Place (dont abords)	€ 1.427.083,35	€ 1.442.108,81

2.11 Aankoop van bouwgronden en gebouwen - Acquisition des terrains à bâtir et bâtiments	€ 0,00	€ 28.500,00
2.14 Andere projecten in strategische zones - Autres projets dans des zones stratégiques	€ 0,00	€ 740.820,99
2.15 Paleis voor Schone Kunsten - Palais des Beaux-Arts	€ 0,00	€ 82.727,14
Totaal hoofdstuk 2 - Total chapitre 2:	€ 2.473.120,90	€ 2.885.196,41
3. Gebouwen en Brusselse openbare ruimtes Bâtiments et espaces publics bruxellois		
3.3 Restauratie van de Kerk van Laken - Restauration Eglise de Laeken	€ 624.225,75	€ 1.065.779,23
3.4 Basiliek van Koekelberg - Basilique de Koekelberg	€ 841.936,65	€ 24.608,24
3.6 Renovatie van beschermde gebouwen - Rénovation des bâtiments protégés	€ 0,00	€ 1.136.943,08
3.10 Kasteel van Karreveld - Château du Karreveld	€ 38.760,48	€ 49.708,66
3.12 Prinses Elisabethplein - Place Princesse Elisabeth	€ 0,00	€ 29.883,28
3.13 Kardinaal Mercierplein - Place Cardinal Mercier	€ 686.473,08	€ 2.326.801,82
3.14 Sportinfrastructuur - Infrastructures sportives	€ 612.230,05	€ 1.648.742,59
3.15 Centrum Middaglijnstraat / Gamp - Centre du Méridien / Gamp	€ 30.431,50	€ 178.054,44
3.16 Gebouwen Brugman - Horta - Bâtiments Brugman - Horta	€ 0,00	€ 1.013.901,00
3.17 Vooruitgeschoven Post van de Brandweerdienst - Poste avancé du service de lutte contre l'incendie	€ 60.616,63	€ 1.617.901,84
3.18 Uitzonderlijke bevordering van wetenschappelijke en medische uitmuntende projecten - Promotion de projets qui se distinguent sur les plans scientifique et médical	€ 0,00	€ 1.834.700,28
Totaal hoofdstuk 3 - Total chapitre 3:	€ 2.894.674,14	€ 10.927.024,46
4. Stimulering van wijken - Stimulation de quartiers		
4.1 Wijkcontracten - Contrats de quartier	€ 2.970.088,43	€ 8.122.606,83
4.3 Schoolomgevingen - Abords des écoles	€ 0,00	€ 137.204,03
4.4 Renovatie van sociale woonwijken - Rénovation des quartiers d'habitations sociales	€ 12.944.187,93	€ 6.116.753,43
4.6 Blok A Zuidstation - Bloc A Gare du Midi	€ 0,00	€ 6.570,00
4.7 Handelskernen - Centres commerciaux	€ 18.891,27	€ 812.175,10
4.10 Renovatie van het Crossingstadion - Rénovation du Stade du Crossing	€ 473.242,17	€ 695.895,35
Totaal hoofdstuk 4 - Total chapitre 4:	€ 16.406.409,80	€ 15.891.204,74

5. Groene Ruimtes - Espaces Verts		
5.1 Ter Kamerenbos - Bois de la Cambre	€ 0,00	€ 690.266,61
5.3 Josaphatpark - Parc Josaphat	€ 27.356,42	€ 716.371,50
5.4 Wolvendaelpark - Parc Wolvendael	€ 0,00	€ 43.872,92
5.5 Niet-geklasseerde groene ruimtes - Espaces verts non classés	€ 250.314,39	€ 2.479.588,09
5.6 Geklasseerde groene ruimtes - Espaces verts classés	€ 330.053,87	€ 73.324,23
5.7 Herwaardering van de Kruidtuin - Revalorisation du Jardin Botanique	€ 200.000,00	€ 0,00
5.8 Jubelpark	€ 811.528,57	€ 243.233,67
5.9 Park van Haren - Parc de Haren	€ 0,00	€ 17.590,48
5.11 Park van Vorst - Parc de Forest	€ 124.869,75	€ 0,00
Totaal hoofdstuk 5 - Total chapitre 5:	€ 1.744.123,00	€ 4.264.247,50
6. Culturele initiatieven - Initiatives culturelles		
6.1 Europamuseum - Musée de l'Europe	€ 0,00	€ 162.223,22
6.3 Al Andalous	€ 48.731,43	€ 493.808,47
6.4 Centrum voor de Culturele Industrie - Centre pour l'Industrie Culturelle	€ 35.020,84	€ 146.144,87
6.7 Museum voor Natuurwetenschappen - Musée des Sciences Naturelles	€ 0,00	€ 590.908,28
6.8 Muntshouwborg - Théâtre de la Monnaie	€ 0,00	€ 648.042,27
6.11 Huis van de Natuur - Maison de la Nature	€ 0,00	€ 14.220,19
6.13 Hortamuseum - Musée Horta	€ 21.295,00	€ 21.295,00
6.15 Joods Museum - Musée Juif	€ 0,00	€ 151.661,40
6.18 Wiels	€ 0,00	€ 31.110,94
Totaal hoofdstuk 6 - Total chapitre 6:	€ 105.047,27	€ 2.259.414,64
7. Diversen - Divers		
Totaal hoofdstuk 7 - Total chapitre 7:	€ 9.478.695,29	€ 7.943.424,68
Totaal 2012 - Total 2012:	€ 89.292.430,56	€ 117.352.841,16

Beliris voerde
59 studies uit
in 2012.

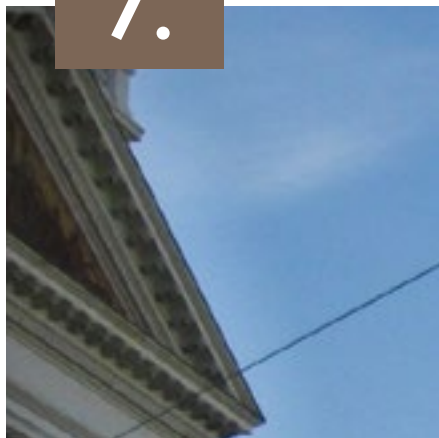
24 werven werden in
2012 afgerond.

Beliris telde **16** lopende
projecten in 2012.

Beliris a réalisé
59 études
en 2012.

24 chantiers ont été
finalisés en 2012.

Beliris a compté **16**
projets en cours sur l'année
2012.

KWALITEIT: EEN AMBITIE

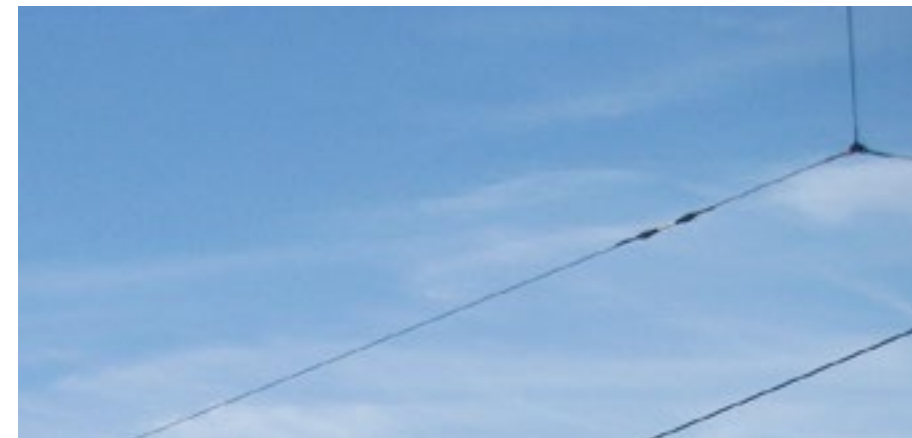

De kwaliteitsdienst focust op verbeteraspecten voor de interne werking en de infrastructuurprojecten. Om dit te realiseren werd het team versterkt met een technisch attaché en werd een selectie van een financieel attaché opgestart, ter versterking van het team dat al bestaat uit een coördinator, jurist, risicobeheerder, architect/veiligheidscoördinator, stedenbouwkundige en administratief assistent.

De afdeling realiseert jaarlijks onder meer thematische projecten. Hier is een overzicht voor het jaar 2012.

Koningsplein - Place Royale

LA QUALITÉ : UNE AMBITION

Le service qualité se concentre tant sur des aspects de fonctionnement interne que sur les projets d'infrastructure. Pour réaliser ses objectifs, l'équipe composée d'une coordinatrice, d'un juriste, d'une responsable de gestion des risques, d'un architecte/coordonateur sécurité, d'un expert en urbanisme et d'une adjointe administrative, a été renforcée par un attaché technique et un attaché financier.

Le service réalise chaque année des projets thématiques. Voici un aperçu pour l'année 2012.

RISICOBEBEER

In 2012 sloot Beliris een risicoanalyse af in samenwerking met KPMG (externe consultant) en de diensten Budget, beheerscontrole en logistiek en Interne Audit van de FOD Mobiliteit en Vervoer. De analyse bestond er in om de gebeurtenissen te belichten die een negatieve invloed hebben op het verwezenlijken van de strategische doelstellingen van Beliris.

Op basis van deze risico's werden maatregelen beschreven en acties voorgesteld.

Een dertigtal actieplannen zijn het resultaat. Ze snijden onder meer de volgende thema's aan:

- de medewerkers vormen over de beschreven procedures,
- een uniforme toepassingscontrole van de procedures,
- de medewerkers bewust maken over de veroorzaakte kosten door verwijlintersten,
- een herziening van het personeelsplan,
- de automatisering van de maandelijkse opvolging van de projecten in de beheerssoftware van Beliris,
- de ontwikkeling van een dubbele ICT back-up.
- ...

Jaarrapport voor het Samenwerkingscomité

Eén van de naar voren gebrachte risico's is dat de planning en de uitvoering van de initiatieven die voorzien zijn in Bijakte 11 om verschillende redenen niet altijd uitvoerbaar zijn. Een anticiperende visie op de situatie van de projecten wat betreft budget, voortgang, middelen of personeel ontbreekt.

Om hierop een antwoord te bieden, is in 2012 een actieplan voorzien om een jaarverslag te presenteren aan de politieke beslisningnemers. Het voorgestelde rapport geeft feedback van de feiten vastgesteld op het terrein aan de politieke beslisningnemers zodat zij hun beslissingen met volledige kennis van zaken kunnen nemen.

De interne controleprincipes en de bestaande goede praktijken binnen de verschillende FOD's of parastatalen tonen aan dat een proactieve houding van de administratie bijdraagt tot een goede anticipatie op mogelijke toekomstige risico's.

GESTION DES RISQUES

En 2012, Beliris clôture une analyse de risque en collaboration avec KPMG, consultant externe, et les services Budget, Contrôle de gestion et Logistique et Audit interne du SPF Mobilité et Transports. L'analyse a pointé des événements qui risquent d'entraver le bon déroulement des objectifs stratégiques de Beliris. Sur base de ces conclusions, des mesures ont été décrites et des actions proposées.

Un trentaine de plans d'actions qui en résultent abordent entre autres les thèmes suivants :

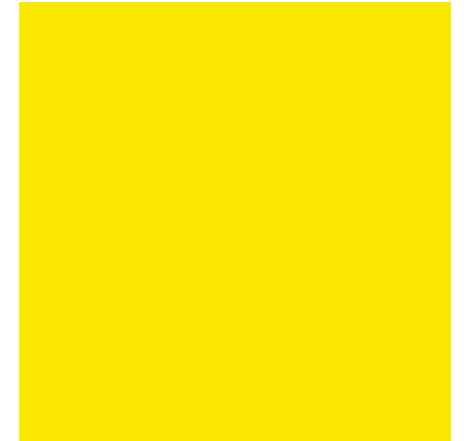
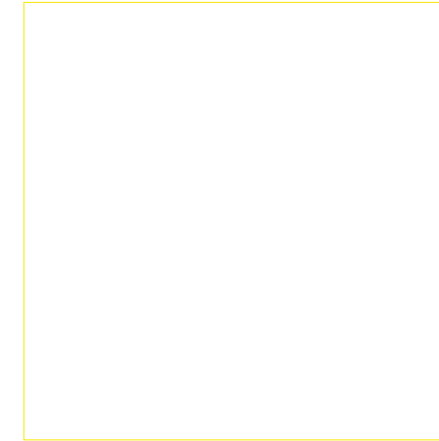
- formation des collaborateurs aux procédures décrites ;
- uniformité du contrôle de l'application des procédures ;
- sensibilisation des collaborateurs au sujet des coûts liés aux intérêts de retard ;
- révision du plan de personnel ;
- automatisation du suivi mensuel des projets dans le logiciel de gestion de Beliris ;
- développement d'un double backup informatique.

- ...

Rapport annuel pour le Comité de Coordination

Un nœud de risques a été identifié au niveau de la planification et de l'exécution des initiatives prévues dans l'Avenant 11. Une vision anticipative sur la situation des projets en termes de budget, d'état d'avancement ou de moyens humains manque encore. Pour répondre au problème, un plan d'actions a prévu en 2012 la présentation annuelle d'un rapport à l'intention des décideurs politiques. Ce rapport inclut des éléments constatés sur le terrain et dresse un état des lieux de la situation de l'Avenant. Sa synthèse facilite l'action et la prise de décision.

Les principes du contrôle interne et les bonnes pratiques existantes dans différents SPF ou parastataux démontrent qu'une attitude proactive de l'administration contribue à une bonne anticipation des éventuels risques futurs.

KWALITEIT IN DE OPDRACHTEN

Goede programma's, goede procedures en goede jury's, dat is het leidmotief van de Brusselse bouwmeester Olivier Bastin. In het licht hiervan heeft Beliris een denkoefening gerealiseerd over de opmaak van een type lastenboek voor architectuuropdrachten of studies. Externe partners uit diverse beroepsgroepen en medewerkers van Beliris hebben deelgenomen aan een werkgroep.

Grote aandacht ging hierbij onder meer naar volgende thema's: de keuze van een adequate procedure, een degelijke uitklaring van het voorwerp of programma van de opdracht, de opmaak en evaluatie van pertinente kwalitatieve- en gunningcriteria, een correcte prijsbepaling en de detaillering van de te leveren prestaties of uitvoeringsvoorwaarden.

Eind 2012 leidde dit ambitieuze project tot een type lastenboek architectuur waarover de projectleiders een opleiding kregen. Beliris ambieert hiermee een voorbeeldfunctie te kunnen realiseren op het vlak van publieke bouwprojecten.

QUALITÉ DES MARCHÉS

De bons programmes, de bonnes procédures et de bons jurys: tel est le leitmotiv du Maître Architecte bruxellois Olivier Bastin. Persuadé aussi que la qualité d'un projet se définit dans un bon cahier des charges, Beliris a réfléchi ses processus. L'objectif est d'établir un cahier des charges type pour les marchés de construction, d'études et d'architecture. Des partenaires externes dans diverses catégories professionnelles et des collaborateurs de Beliris ont pris part à la réflexion dans un groupe de travail.

Les thèmes suivants ont retenu l'attention : le choix d'une procédure adéquate, un exposé circonstancié de l'objet ou du programme du marché, l'établissement et l'évaluation de critères pertinents de qualité et d'adjudication, une détermination correcte des prix et une description détaillée des prestations à fournir ou des conditions d'exécution.

Fin 2012, ce projet ambitieux a abouti à un document type. Une formation à son utilisation a été organisée. Dans le secteur des travaux publics, Beliris ambitionne d'exercer une fonction exemplative et un modèle de bonnes pratiques pour le terrain.

ECO-MANAGEMENT AND AUDIT SCHEME

Bewust van zijn positie als overheidsdienst heeft de FOD Mobiliteit en Vervoer zijn actie voor de erkenning van het EMAS-label uitgebreid naar de gebouwen en activiteiten van Beliris.

Beliris coördineert werven in het hele Brussels Hoofdstedelijke Gewest waardoor talrijke mogelijkheden bestaan om milieuacties te leiden.

Meer nog, de beslissing van de Ministerraad van 20 juli 2012 legt administraties van meer dan 100 personeelsleden op om de EMAS-registratie te bekomen.

Beliris heeft een inventaris gemaakt van de bestaande acties in de werking van de organisatie en in de infrastructuurprojecten en heeft nieuwe acties ondernomen.

Sensibilisering- en concrete acties voor het milieu zijn reeds uitgevoerd in het gebouw. Aan het lastenboek zijn duurzaamheidscriteria toegevoegd en samengevat in een handleiding.

ECO-MANAGEMENT AND AUDIT SCHEME

Conscient de sa position en tant que service public, le SPF Mobilité et Transports a étendu son action de reconnaissance par le label environnemental EMAS au bâtiment et aux activités de Beliris.

Impliqué en 2010, Beliris coordonne des chantiers partout en Région bruxelloise. Cette couverture permet de nombreuses possibilités

pour conduire des actions environnementales.

De plus, une décision du 20 juillet 2012 du Conseil des ministres a imposé aux administrations employant plus de 100 personnes d'obtenir l'enregistrement EMAS.

Beliris a alors répertorié les actions existantes dans le fonctionnement

de l'organisation et dans les projets d'infrastructure et en a entrepris de nouvelles. Des sensibilisations et des gestes concrets pour l'environnement ont été mis en place dans l'enceinte du bâtiment. Des critères de durabilité sont aussi inscrits dans le cahier des charges des projets. Des études de durabilité ont été menées et synthétisées dans un manuel.

VEILIGHEID: EEN PRIORITEIT

Om de projectleiders en de werfcontroleurs van Beliris te helpen omgaan met de kwesties van veiligheid op de werf en om de veiligheid van onze werven effectief te verbeteren, heeft de kwaliteitsdienst in 2012 twee acties tegelijk uitgevoerd:

1. Er kwam een onderzoek bij de projectleiders en de werfcontroleurs naar terugkerende problemen met betrekking tot gezondheid en veiligheid op de werf.
2. Het schrijven van een proefschrift "De veiligheids- en gezondheidscoördinatie - Theoretische aspecten naar de uitvoering".

Tegelijk werden procedures gecreëerd inzake de veiligheid- en gezondheidscoördinatie en studie- en werffase. Deze documenten zijn de eerste stap in de noodzakelijke verduidelijking tussen de wetgeving en de praktijk van de stockopdracht van Beliris. Zij zullen de veiligheid- en gezondheidscoördinatie meer functioneel en duidelijk voor iedereen maken.

LA SECURITE : UNE PRIORITE

Pour soutenir les chefs de projets et les contrôleurs de chantiers de Beliris à gérer les questions relatives à la sécurité sur chantier, le service qualité a mené deux actions simultanées en 2012 :

1. une enquête réalisée auprès des chefs de projets et des contrôleurs de chantiers sur les problèmes récurrents liés à la santé et à la sécurité sur chantier ;

2. la rédaction d'un mémoire intitulé « La coordination de sécurité et de santé – Des aspects théoriques à l'exécution ».

Parallèlement, des procédures ont été mises en place en matière de coordination de sécurité, de santé, d'études et de chantier. Véritables bases pour une action efficace, ces mesures encadrent le travail

des collaborateurs. Ces documents clarifient des aspects liant la législation et la pratique du marché stock de Beliris.

QUALITY TIME

Elke dag verwerft ieder van ons via de praktijk, opleidingen of ontmoetingen beroepskennis die interessant is voor de werking van onze organisatie.

Om deze kennis beter te delen, organiseert de kwaliteitsdienst maandelijks een Quality Time voor de Beliris-medewerkers.

Sprekers komen vertellen over hun werk, hun ervaringen en de dienst waarvoor ze werken. De gekozen thema's hebben steeds een link met de missie van Beliris.

Enkele aangeboden onderwerpen zijn: de Brusselse Bouwmeester, de participatie van de burger bij de ontwikkeling van ruimtelijke projecten, facilitators voor gebouwen en duurzame wijken van Leefmilieu Brussel, wijkcontracten, het fietsplan in Brussel, water in de stad, de brandveiligheid van gebouwen, natuurstenen in wegen en gebouwen en het Agentschap voor Territoriale Ontwikkeling.

QUALITY TIME

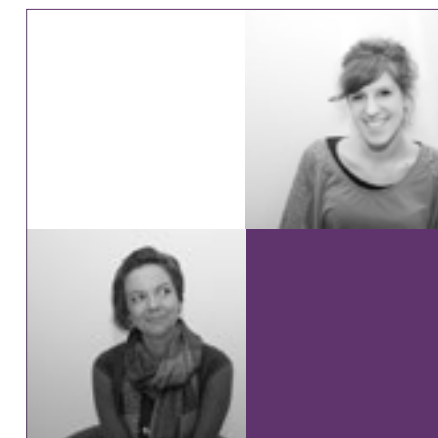
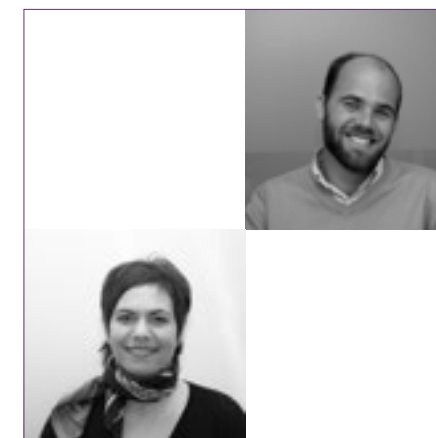
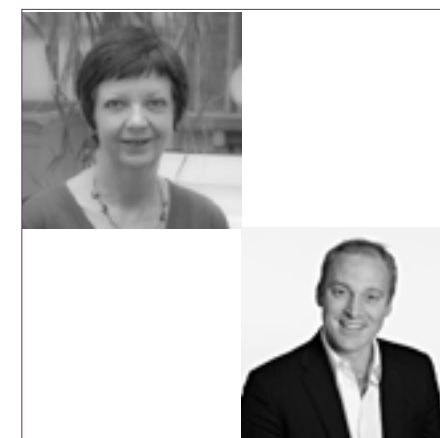
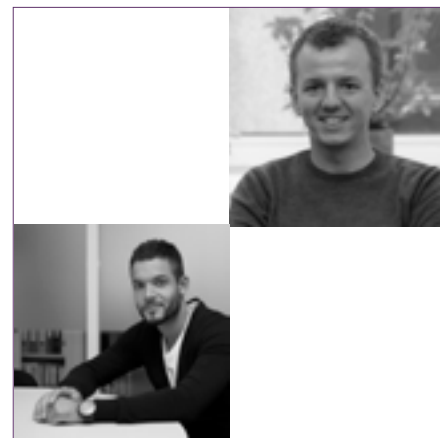
Jour après jour, les professionnels acquièrent des compétences sur le terrain, lors de rencontres ou en formation.

Afin de mieux partager ces informations, le service qualité organise tous les mois un Quality Time destiné aux collaborateurs de Beliris.

Des orateurs viennent y parler de leur travail, de leurs expériences et du service dans lequel ils travaillent. Les thèmes choisis sont liés à la mission de Beliris.

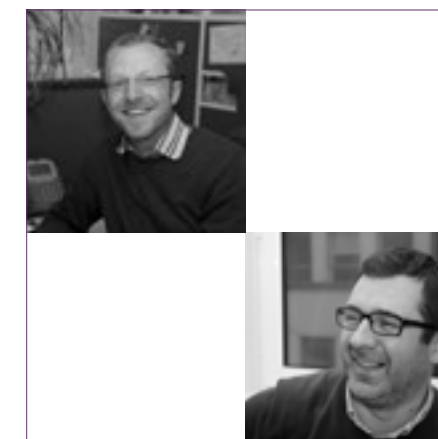
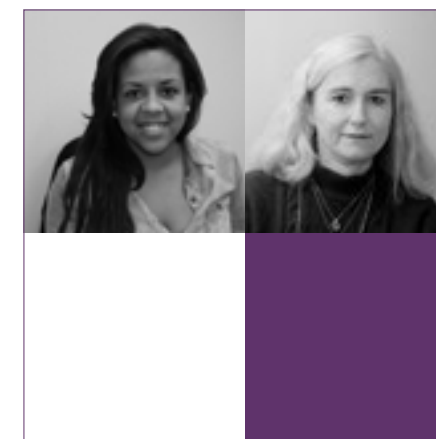
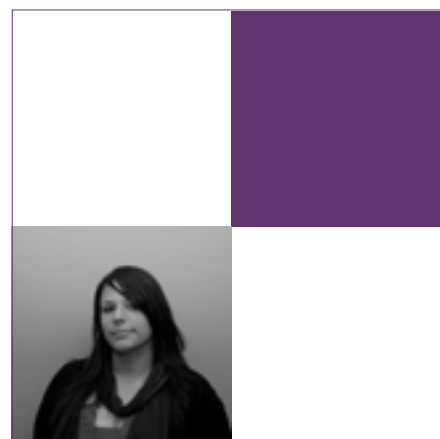
Citons par exemple : le Maître architecte pour Bruxelles, la participation du citoyen au développement de projets d'urbanisme, les facilitateurs pour les immeubles et quartiers durables de Bruxelles-Environnement, les contrats de quartier, le plan vélo pour Bruxelles, l'eau dans la ville, la sécurité incendie des bâtiments, les pierres naturelles dans les voiries et immeubles, l'Agence de Développement territorial.

PERSONEEL

110 medewerkers, een streefcijfer

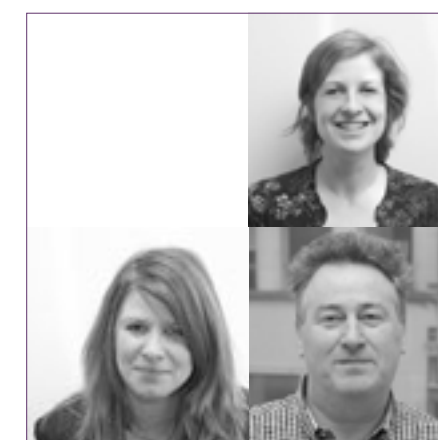
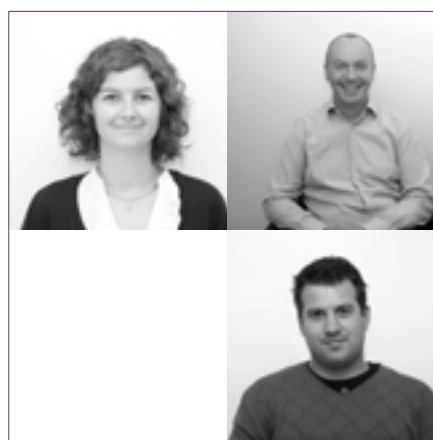
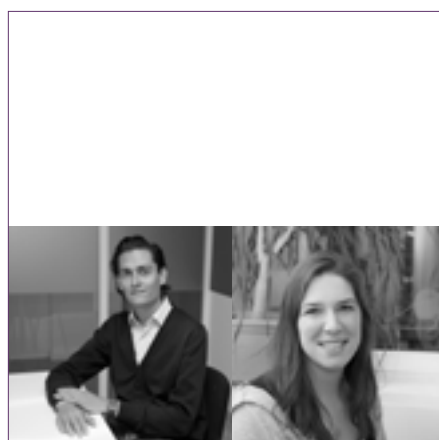
Niet minder dan 110 medewerkers zetten zich in voor de projecten van Beliris. De personeelsdienst is belast met het mobiliseren en de ontwikkeling van de kennis en competenties van elke medewerker. De dienst werkt vanaf de werving en de selectie en ondersteunt de medewerker op zijn traject met een opleidingsplan of door werkingsmiddelen te verschaffen.

PERSONNEL

110 collaborateurs, un objectif

Pas moins de 110 collaborateurs ont œuvré aux missions de l'accord Beliris. Le service du personnel est chargé de la mobilisation et du développement des connaissances et compétences de chaque collaborateur. Il opère dès le recrutement et la sélection et soutient le collaborateur durant son parcours, via un plan de formation ou par la mise à disposition d'outils de travail.

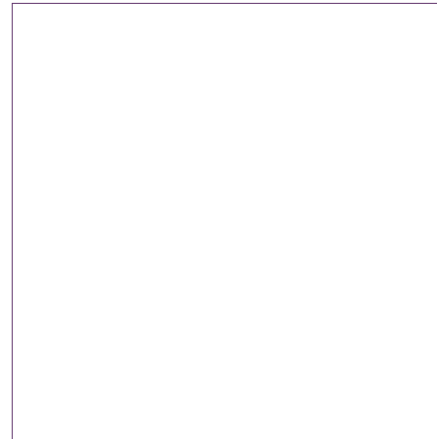

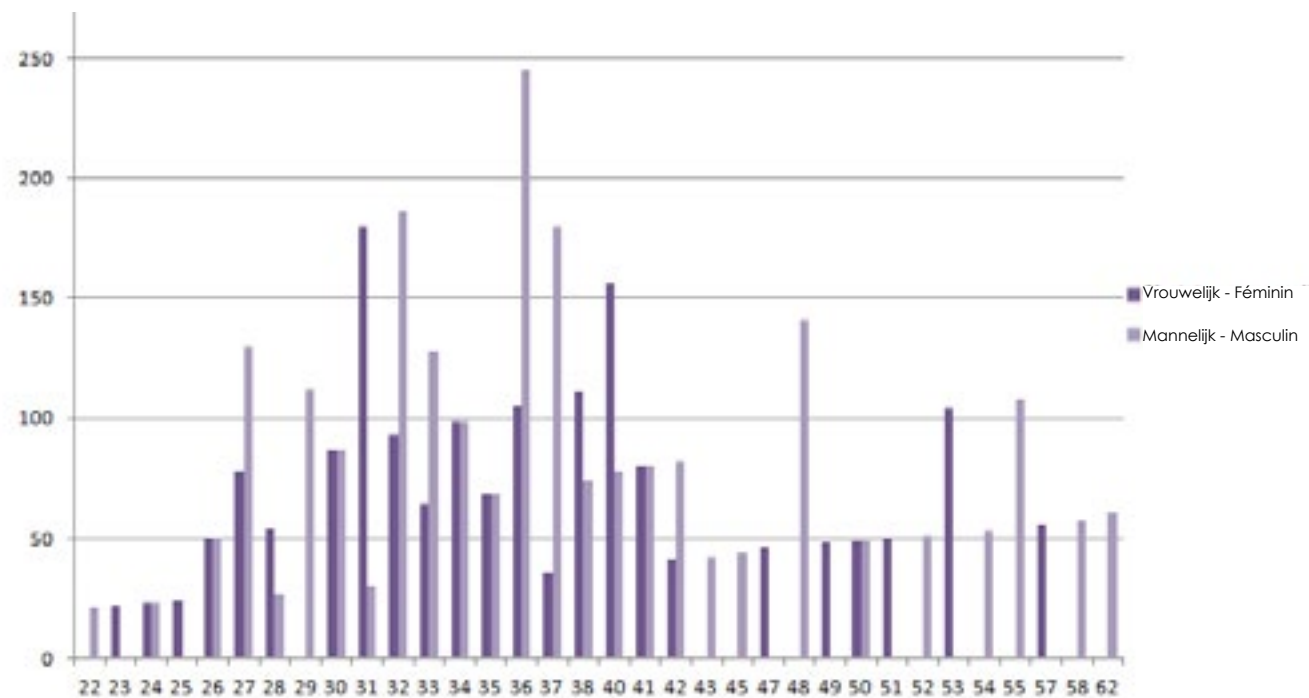
De personeelsdienst centraliseert pertinente en onmisbare informatie voor de meer dan honderd medewerkers van Beliris. Voor een efficiënte interactie tussen de medewerkers, hun functie en hun team wordt deze informatie in twee richtingen behandeld.

De dienst levert de noodzakelijke middelen wat betreft materialen, kennis en vaardigheden via het beheer van een opleidingsplan per functie. Daardoor kunnen de medewerkers zich op hun doelstellingen concentreren. In nauwe samenwerking met de dienst Personeel en Organisatie van de FOD Mobiliteit en Vervoer, beantwoordt hij aan de noden van het personeel en geeft ondersteuning aan het management.

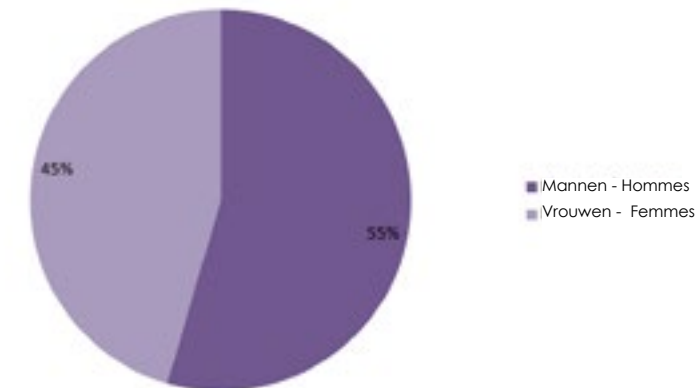
Beliris wil het welzijn van zijn medewerkers verbeteren en biedt hen alle nodige bijstand voor de uitvoering van de Bijakte.

Aantal medewerkers per leeftijd - Nombre de collaborateurs par âge

Aantal vrouwen/mannen - Nombre de femmes/hommes

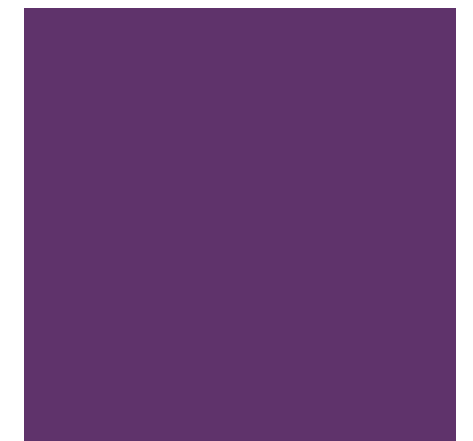

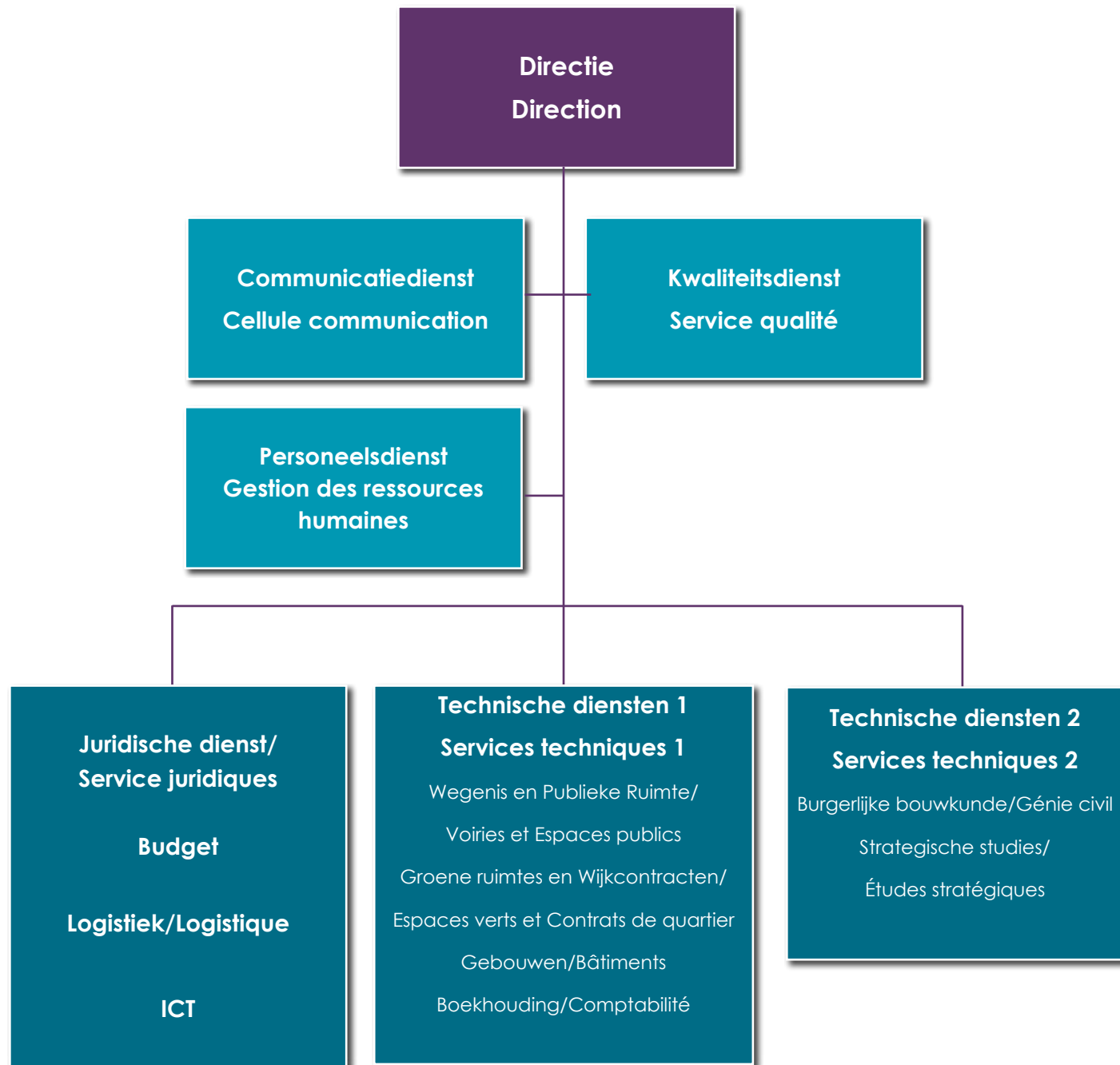
Gemiddelde leeftijd = **35 jaar**
Moyenne d'age = **35ans**

Le service Ressources Humaines centralise les informations pertinentes et indispensables à la centaine de collaborateurs évoluant au sein de Beliris. Pour une interaction efficace entre les collaborateurs, leur fonction et leur équipe, l'information est traitée de façon bidirectionnelle.

Le service fournit les outils nécessaires en termes de matériels, de connaissances et de compétences via la gestion d'un plan de formation par fonction. Il permet ainsi au collaborateur de se focaliser sur ses objectifs. En étroite collaboration avec le service Personnel et Organisation du SPF Mobilité et Transports, il répond aux besoins de personnel et de soutien au management.

Beliris veille à améliorer le bien-être de ses collaborateurs tout en apportant toute l'aide nécessaire à la mise en œuvre de l'Avenant.

Aantal personen per statuut - Nombre de personnes par statut

Beliris is de naam van het Samenwerkingsakkoord tussen de federale staat en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het voorziet initiatieven om de internationale rol en de hoofdstedelijke functie van Brussel te bevorderen. De Directie Vervoerinfrastructuur, onderdeel van de FOD Mobiliteit en Vervoer, is belast met de studie, de uitvoering en de controle van deze initiatieven.

Beliris est le nom donné à l'Accord de Coopération conclu entre l'État fédéral et la Région de Bruxelles-Capitale. Il prévoit différentes initiatives destinées à promouvoir le rôle international et la fonction de capitale de Bruxelles. La Direction Infrastructure de Transport, service du SPF Mobilité et Transports, est chargée de l'étude, de l'exécution et du contrôle de ces initiatives.

www.beliris.be

